

חיים בתנועה

תשע"ה

גליון מס. 4

אדר תשע"ה
מרץ 2015

חולמים בגדול
צוריאל הורנביץ

לעשות רוח
הרב חגי לונדין

אין חדש תחת השמש
אורי אורבך ז"ל

חיים בתנועה
אמיר סנדלר

לזכר
אורי אורבך ז"ל
עורך 'זרעים'
בין השנים
תשמ"ט-תשנ"ו

קדווייקט חיזקה:

ח"כ יוני שטבון, הרבנית דנה סליי,
הרב שי פירון ובוגרים נוספים,
חוזרים לימי נעוריהם בתנועה

לא פעם אני נפגש עם הורים, בוגרים וכל מי שרק לפני שנתיים עוד היה במחנה סיירים, ובפי כולם זיכרונות מתוקים ואמירה בסגנון: "בזמננו, חבריא ב' היתה התקופה הכי יפה ומשמעותית, אבל היום..."

ואכן, תקופת חבריא ב' היא תקופה משמעותית ומאתגרת, תקופה שמעסיקה אותנו לא מעט בשאלות של משמעות וניצול זמן, חוויה ועשייה, הגשמה ובילויים. בני עקיבא היא מקום נפלא להתפתחות ולהתבגרות בשלב הזה של החיים, היא מקום לחוויה ולליקחת אחריות ליוזמה לעיצוב האישיות ולשייכות לחבורה, חבורה קרובה ומגובשת וחבורה רחבה יותר של שייכות לדרך. ההתרפקות על העבר מובנת וברורה, אך מנין מגיעה הביקורת על ההווה?

בימי עריכת הגיליון נלקח מעמנו בטרם עת חברנו אורי אורבך ז"ל. אני כותב 'חברנו' משום שאורי ראה את עצמו חבר, ללא גינונים וללא כיבודים. השררה לא לקחה ממנו את הרוח הגדולה. אורי היה איש הציונות הדתית, נאמן לדרך ופורץ דרך במובן העמוק ביותר, איש תקשורת השומר על כבוד הזולת, איש אמת ודוברת הרהוט של דרך תורה ועבודה.

במשך למעלה משבע שנים ערך אורי את עיתון 'זרעים', ועוד קודם לכן פרסם טור קבוע בעיתון. במשך שנים ראה את עצמו כשליח, גידל ועודד דור של כותבים ודחף אותם לאחוז בעט הכתיבה. אורי היה מיחמי הקריאה "הטובים לתקשורת", קריאה שאת פירותיה אנו פוגשים יום-יום. בחרתי להביא קטע קצר שכתב אורי באחד מגיליונות זרעים, קטע שהוא קריאת כיוון לחברי חבריא ב':

"אחת ממטרות העיסוק בנושא ההגשמה היא חיזוק גאוות היחידה של החברים. כן, על דבר אחד אין ויכוח: ככל שנדגיש את דרכי ההגשמה וככל שנכיר את המגשימים עצמם, תתחזק בקרבנו ההכרה בצדקת דרכנו. המפגש שלנו עם ההגשמה ועושיה בקריאה, בשיחה, בהכרות אישית, מוכיחה לנו כי הדברים שאנו חוזרים ומשננים לעצמנו ולאחרים אינם מילים בעלמא אלא דרך חיים, הלכה למעשה.

תורה ועבודה אינה חלילה סיסמא התלושה מן החיים ומהמציאות, אלא היא היא המציאות עצמה.

כשנביט ונשמע אנשי תורה עם דרך ארץ, נדע: זו תורה ועבודה. כשנלך בעקבות מתיישבים בקיבוץ במושב וביישוב הקהילתי, נדע כי זו תורה ועבודה. כשנביט באנשי חינוך או באיש צבא המקדש שם שמים, נדע כי גם זו תורה ועבודה.

אנחנו נמצאים במאבק אידי ממתמיד. החרדיות מכאן והחילונית מכאן, ואנחנו בתווך - בשביל הזהב שבחרנו לנו. נלך בדרך זו של מגשימים בלי להתפשר על עקרונות, אלא בשאיפה לשלמות אחת, הכונסת בתוכה את האיכויות שיש בכל כיוון ובכל דרך".

ולכם, ההורים, הבוגרים והמתרפקים על העבר, אני מבקש לומר בלשונו של קהלת: "אל תאמר מה היה שהימים הראשנים היו טובים מאלה כי לא מחקמה שאלת על זה..." יש לנו נוער נפלא, נוער שלנוכח אתגרי הזמן ראוי להערכה, נוער יחס, שואף וחולם - האמינו בו!

בברכת חברים לתורה ועבודה

דני הירשברג

תמונת מצב

יוני ורע

אני מנסה לחשוב לעצמי: מה הכי מאפיין את אורי אורבך? התשובה לא פשוטה עבורי. לא הייתי ממקורביו של אורבך אבל היה בו יסוד מסוים שקופץ לי מיד לראש, ויש בו מעין סתירה פנימית. היכולת של אורבך להיות מצד אחד מלא בפשטות, חסרת גינונים של חבר כנסת, ומצד שני להיות מהפכן, יש בה סתירה מסוימת. לכאורה.

לפני כשנתיים הייתי בכפר המכביה, לביל פרסום תוצאות הבחירות לכנסת. אירוע יפה, מכובד, בהשתתפות כל ראשי הציונות הדתית, ומסביב מצלמות ותקשורת. צילמתי שם כמעט 400 תמונות. כשחזרתי הביתה ועברתי על התמונות, לא מצאתי אף תמונה של אורי אורבך. לאחר שבוע חזרתי לתיקיית "כפר המכביה" שלי, עברתי שוב על התמונות ומצאתי אחת שאורבך "מציץ" בה. בעיניי, זו הנקודה. היכולת של אדם שגורם בפועל לכל המהפך המגזרי להיות, בשיא האירוע, מאחורי הקלעים, לא נדחף, לא מחפש מצלמה, לעשות את הדברים בפשטות, בבהירות ובחדות - זה האיש.

וכמה שזה לא פשוט בדור שלנו. "לא צילמת - לא עשית", כך נהוג לומר. וגם אם יש בזה משהו, עדיין מדובר בתופעה שהיא כמעט נדירה היום. לעשות, אבל בצניעות, בפשטות, בלי טקסים ובלי כותרות.

דבר הערוכות

מדי פעם, כשאנשים מסביבנו שומעים במה אנחנו עובדות, חיוך מזלזל נפרס על פניהם. "לא הגיע הזמן להתבגר?", הם שואלים בציניות. מסתבר שעבודה בבני עקיבא היא לא תמיד דבר שיש להתגאות בו. בני עקיבא נתפסת כתנועת נוער, שתפקידה להעביר את הזמן לילדים מכיתה ד' ועד כיתה י'; מקסימום כיתה י"ב, אם הם חאג'דומטים במיוחד. ואם אפשר שבשנות הבייביסיטר והעבודות המזדמנות ייכנסו גם כמה ערכים, זה בסדר, אבל להמשיך עם זה אחר כך? זה כבר קצת פתטי...

החינוך של בני עקיבא מצליח לא רע, והיא אכן מגדלת אנשים ערכיים ואידאליסטים, שתורמים למדינה בהמון דרכים שונות. ניתן לראות את בוגרי התנועה בכל מקום: בצבא, בפוליטיקה, בחינוך; איפה שרק נסתכל. אבל הבוגרים הללו לא מחשיבים את עצמם חלק מבני עקיבא. הם לא נותנים לה את הקרדיט על ההצלחה. מתוך התפיסה הזו נבחר הנושא של המועצה הארצית, ונושא הגיליון הזה: חיים בתנועה. רצינו לנסות ולשאל למה זה קרה, ואיך אפשר לשנות את זה. איך אפשר להפוך את בני עקיבא למשמעותית ולמשפיעה הרבה יותר - עלינו, ועל החברה הישראלית כולה. התפקיד של בני עקיבא לא מסתיים עם היציאה מההדרכה. רק אז הוא מתחיל. ההדרכה היא דרך אחת להגשים את הערכים שאנחנו מאמינים בהם, אבל היא לא הדרך היחידה. יש הרבה דרכים נוספות שניתן ללכת בהן במקביל, במקום, או אחרי ההדרכה. על הדרכים האלה רצינו להצביע: להציב אותן כאופציה אמיתית, ולשאול את עצמנו בכנות מדוע הן לא תופסות.

אורי אורבך, שהלך לפני כמה שבועות לעולמו, ערך את עיתון זרעים במשך שבע שנים. הוא עשה זאת במסירות, באהבה, בלי טיפת ציניות על בני עקיבא ועל תפקידו. אורי הוא דוגמה ומופת ליחיים בתנועה, למה שאנחנו מבקשים להיות, לשילוב הערכים של בני עקיבא גם בחיים הבוגרים: שילוב של עשייה תמימה אך מפוכחת, מחויכת ואוהבת. אורי היה הוכחה שאפשר לדבר ולעשות ערכים גדולים גם בצורה בוגרת. נאחל לכולנו "להיות קצת יותר אורי-אורבכים", כפי שספד לו בנו של אורי, רוני, בלוויה.

קריאה מהנה, כרמל ויעל

אדר תשע"ה

ערוכות: כרמל צ'רקה-הורוביץ ויעל רון
מערכת העיתון: דני הירשברג, אלישיב רייכנר, אמיר סנדלר, דוד שמחון ומתניה ידיד
עיצוב גרפי: נעה אלבז, סטודיו דוב אברמסון
איור השער: שי צ'רקה
כל השירים לאורך הגיליון לקוחים מתוך הספר "באיזה שבט אתה", כתב: אורי אורבך

צייר: שי צ'רקה, בהוצאת ספריית בית אל
כתובת: עבור מערכת זרעים, בני עקיבא, רח' הפסגה 24, ירושלים
דוא"ל: zraim@beniakiva.org.il

תוכן העניינים

בתנועה מתמדת כל העדכונים על הנעשה בבני עקיבא	4
חיים בתנועה על המועצה, מטרתה והוועדות השונות שיהיו בה	6
הדשא של השכן כרמל צ'רקה-הורוביץ	9
היה פה שמח מורן סקיטל	12
הזירה האם הורים צריכים להתערב בקבלת החלטות בסניף?	16
יאללה תתבגרו כבר! מתניה ידיד	18
בחירה בחיים של תורה נועם לבטון	19
דבר אליי במספרים דוד סעייד	20
לעשות רוח הרב חגי לונדין	21
חולמים בגדול צוריאל הורוביץ	22
תורה ועבודה: האם המיתוג החליף את האידיאולוגיה? אירית קאופמן	26
מתורבתים	27
שבט אחים גרעין של"פ בית שמש	29
אין חדש תחת השמש בני עקיבא בטעם של פעם	31

« שבת עמישב

שבת "עמישב" בסימן "תנועה של עם", חלום או מציאות?! מטרת השבת היתה לתת כלים למדריכים לשילוב מוצלח של חניכים עולים מארה"ב, צרפת, אנגליה ועוד, כדי שנוכל באמת להיות תנועה של עם.

« שבת שחר

ביום שישי, ערב שבת פרשת יתרו, יצאו חברי תכנית השחר לסמינריון חורף באכסניית נורדיה. חברי התכנית יצאו להכנת חבילות הוקרה למשפחות שעלו מצרפת בשנה האחרונה. הם קנו מצרכים, עטפו וכתבו מכתבים. התמונה מתארת את ההרגשה שהנותנים והמקבלים יצאו אתה. מטרת העשייה היתה להכיר תודה לאנשים שעשו ועושים מאמצים לעלייה וקליטה כאן בארץ. לאחר מכן נסעו החניכים לאכסניה, ובמשך כל השבת עסקו בנושא שינוי התודעה אצלי ואצל החברה, באמצעות יחידות, פאנל ואווירה מיוחדת.

« טיול חב"ב לאניחור

בלילה שלפני, אף אחד לא ידע אם באמת נעלה לאביתר. רבים התנגדו, ונאבקו על כך עם בני עקיבא. לפני שנתיים וחצי נרצה בצומת תפוח אביתר בורובסקי, תושב יצהר, שחקן במקצועו ואב לחמישה ילדים. סמוך למקום שבו נרצה מתוכננת הקמת התיישבות. היכן שכעת יש רק עשבים ואבנים, מתכוונים להפריח את השממה, לזכר אביתר. בני עקיבא החליטה ללכת לטייל דווקא שם, מתוך אמירה של חוזק, שהמקום הזה שייך לעם ישראל, ואנו, חברי בני עקיבא, קוראים לממשלה לקום ולאשר את תכניות הבנייה באביתר. התחלנו את היום בשילה, עזרנו לפרוץ דרך לשביל אופניים, עבודה קשה ומתישה של הזזת אבנים ומכשולים אחרים. משם המשכנו, עלינו הלאה, לפסגה, לאביתר. בפסגה חיכו לנו הרב דרוקמן, הרב לוינגר, בני קצובר, וראש המועצה של אזור אביתר, גרשון מסיקה. אנשים שכבר עברו הרבה בחייהם באים להגיד לנו ער: ה' עמכם! ובמקום שנשפך דם, נקים התיישבות מחדש.

גרעין של אמת / חננאל תורגמן

בט"ז שבט עלינו, גרעיני נחשון וחבריא ב', לאזור שבו יקום ב"ה, לפי חוק, היישוב אביתר. ראשי המתיישבים הסבירו שכיום ניתן להכשיר למעלה מ-50% משטחי השומרון להקמת יישובים, אך רק צריך לתת להם גושפנקא חוקית. הגרעין החליט שזו אחת המשימות הבאות שלנו - יישוב הארץ. בדורנו, דור המסכים, אנחנו מרגישים ששכחנו את הדברים המעשיים. הגיע הזמן לא רק לנטוע עצים, אלא גם לנטוע, בכל הארץ, שורשים ובניינים.

שבת ומקומות בני ארץ רעיון נפשונית?
היכנסו לעמוד הפייסבוק של מחלקת
הדרכה, וצאו עם שולל רעיונות.

יואל פרנקנובורג

ביום שלישי כ"ח שבט (17.2)

ביום שלישי התכנסנו בתיכון צייטלין בתל אביב לפאנל בחירות תשע"ה. היה מעניין. ובאמת. בעיקר היה מעניין לשיר את ההמנון. עם אלקין מהליכוד, ניסן מהבית היהודי, רחל עזריה מכולנו, שטרן מיש עתיד. כל כך שונים האחד מהשני. וכולם שולטים במילות ההמנון של בני עקיבא. [ואיילת מהעבודה. שחושבת שהיא עדיין בצופים...]

ובסוף, סיימתי בבקשה מכל הנוכחים לזכור שבסופו של יום מדובר בחבורה מופלאה של אנשים שרוצים לעשות טוב. קדימה בני עקיבא, הידד במעלה, המשיכי להצמיח אנשים מופלאים שונים בדעותיהם חלוקים בדרכם אנשי אמת שעסוקים בתיקון עולם.

אהבתי - הגב/הגיבי - שתף/שתפי - 8

מבזקים

מתוך המליאה הארצית לקראת המועצה

« סיוול ס"ו בשבט

בט"ו בשבט האחרון יצאו כ-25 אלף חניכים לטייל בארץ ולהמשיך ליצור חברה צודקת בכלל תחומי חיינו.

« בתאריכים כ"ג-כ"ה בשבט התכנסנו, מדריכי ציון, למועצה שעסקה בתפקידנו כמדריכי השבט שעובר מחבריא א' לחבריא ב'. עלו לדיון סוגיות לאומיות של אהבת ישראל בינינו לבין ציבורים נוספים בעם ישראל, וכן נושאים פנימיים - דמותנו הרוחנית ומשנתה האידיאולוגית של בני עקיבא

« כחלק מתהליך המועצה הקרבה, התכנסה המליאה הארצית לדון בנושאי המועצה. הדיון עסק בנושא חב"ב בישובים שהיה גם נושא מרכזי במועצה.

לאורך הגיליון צורפו שירים ואיורים מתוך הספר "באיזה שבט אתה" שכתב אורי אורבך ז"ל

חיים בתנועה

כמה מילים על המועצה, מטרתה, והוועדות השונות שיהיו בה

חיים של תנועה

לכאורה עוד ערב שגרתי בתנועה. בל"ז מופיע ביקור באירוע 20 שנה לסניף, להכין דבר תורה קצר ולזכור להודות לעירייה... אבל מיד כשנכנסתי לאולם, הבנתי שיש כאן משהו מיוחד... לאט לאט נכנסים בוגרי הסניף. כמתבונן מהצד אני רואה שכולם נרגשים. הם הגיעו מרחבי הארץ בהתרגשות אדירה, ואחד-אחד עלו לבמה וסיפרו שהחיים שלהם הם מכוח ובזכות מה שקרה בתנועה. וכשאני מסתכל על החבורה הנפלאה הזו, אני מבין שבני עקיבא היא סיפור חיים. סיפור המבקש להצמיח את איש התורה והעבודה, המאמין כי מתוך תורה ניתן לרומם את המציאות בדרך לגאולה השלמה. ומתוך אותה עוצמה, וההבנה שזהו בסך הכול סניף אחד מתוך 380 סניפים של התנועה, אנו מבקשים להיכנס למועצה של "חיים בתנועה".

במועצה זו נעצור לרגע את שגרת העשייה, ונבקש לבחון את עצמנו: כיצד אנו ממשיכים להופיע חיים בתנועה? כיצד משימות היום-יום של התנועה יצליחו להצמיח את חיי היחיד והחברה, חיים הנאמנים לעם, לארץ ולתורה?

זכינו לחיות דור של גאולה, דור שעליו חלמו והתפללו לאורך הדורות. במועצה זו נעצור ונשאל את עצמנו: האם חיינו בתנועה מספיק משמעותיים לדור ולתקופה? האם לימוד התורה שלנו פוגש את חיינו ותובע גדילה וצמיחה? האם העשייה היום-יומית שלנו מכוונת אל אתגרי השעה, כגון המצב החברתי של עמנו, קליטת העלייה וכדומה?

בתפילה למועצה משמעותית לכולנו.

בב"ח לתו"ע
אמיר סנדלר
סמזכ"ל חינוך והדרכה

תנועה של בוגרים ראש הוועדה: מתניה ידיד

הוועדה תעסוק בשכבה הבוגרת בתנועה, מחבריא ב' ומעלה, ובדמות הבוגר האידיאלי של תנועת בני עקיבא. האם הוא מעורב בעשייה ערכית ורוחנית, או אולי מתערבב? האם יש לו חוט שדרה ודרך שבה הוא צועד, או שיש פער בין המילים והאידיאלים הגדולים לבין העשייה בשטח בגיל הבוגר? האם יש תחומים מסוימים שאנו קוראים לבוגרי התנועה להשתלב בהם? האם וכיצד צריך להיות קשר בין פעילות התנועה בחבריא א' וחבריא ב' לבין מסגרות ההמשך של התנועה בהגשמה ובבוגרים? או בקיצור, האם צריך להיות מסלול תנועתי משבט נבטים ועד 120?

חיים תורה ראש הוועדה: אלחנן שטיגליץ

"אשריכם תלמידי חכמים שדברי תורה חביבין עליכם!" בני עקיבא חרטה על דגלה את התורה. התורה איננה כוללת אך ורק את המפגש עם הכתוב, אלא גם את המפגש עם הדמויות שחיות את התורה, שהתורה היא עיסוקן העיקרי. בוועדה שלנו ננסה לברר את יחסנו לתלמידי החכמים. אילו תלמידי חכמים רוצה בני עקיבא לגדל? אילו תלמידי חכמים הדור זקוק להם? ומה ההשלכות של כל זה על העבודה היום-יומית שלנו בבני עקיבא?

חניכים מהשקט
מבקרים פצועים-
היתה תמונה
בעתון "ירעים".
המדרוה אמר לי:
"עלשו אתה מפרסם!"
הוא התפון באמת,
או אמר את זה סתם?

חב"ב עושים חיים ראש הוועדה: דוד סעייד

ועדה זו תעסוק בשאלה המהותית והעמוקה ביותר: האם אנו כחברים בבני עקיבא מאמינים בכוחנו לשנות את המציאות? האם אנו מבינים שעל כתפינו מוטלת האחריות לתיקון עולם, ומתוך כך קיבלנו מריבוננו של עולם את היכולת לעשות זאת?

כיצד ייתכן שרוב הגרעינים וחבראי ב' בסניפים פועלים במשימות מאוד קטנות? האם בכוחנו באמת לקחת משימה בנושא מסוים ולחולל שינוי עמוק ופנימי בחיים, ומה באמת התרגום המעשי של זה?

האם חב"ב היא בשבילנו קישוט בלבד, שכל רכז נוער יכול להיות תחליף ראוי ואף טוב ממנה, או שמא בכך אנו כורתים את הענף שעליו אנו יושבים - היכולת לשנות את המציאות?

ועדת מכתב השמיניסטים ראש הוועדה: דוד שמחון

יש הילה מאוד מרשימה מסביב לשכבה י"ב ולשמיניסטים, אבל האמת היא שבפועל, ברוב המקרים זו שנה די עלובה. לא ממש לומדים, ולא ממש עושים. קצת סיירות, מיונים, גיבושים, שיעורי נהיגה, שבז"שים ובעיקר הרבה הרבה כלום. אפילו לא כל כך נהנים.

לוועדה יש מטרה אחת: להחזיר את השמיניסטים לבני עקיבא. לבני עקיבא יש ים של ציפיות מהשמיניסטים - להיות מובילי התנועה, להיות קבוצה משמעותית לציבוריות הישראלית, להפגין, למחות, למרוד, לעשות, להגשים, לשנות, לתת, לגדול ובעיקר להתעורר. הוועדה תדון במטרותיה האפשריות של שנת השמינית בתנועה, ותנסה לגייס שוב את החניכים האלה, שיכולים להיות החניכים החשובים ביותר בתנועה.

אנשים שהחיים שלהם
תורה ועבודה
מקבלים משפחה
בעולם הזה
ושקר בעולם הבא.

כרמל צ'רקה-הורוביץ

הדשא של השכן

לא פעם, כשמדברים על חבריא ב', מתחילים לדבר על הדרכה כאילו היא העשייה הבלעדית של חבריא ב'. מנין נוצר הבלבול הזה, והאם באמת הדרכה היא הדבר החשוב ביותר? יצאנו לשטח לבדוק מה קורה בתנועות נוער אחרות ובתנועה שלנו

הלכנו לבדוק מה קורה בצופים, בנוער העובד והלומד ובאריאל. אולי נוכל לקבל מהן כמה רעיונות מה התפקיד של חבריא ב'.

חינוך הוא עשייה חברתית

"אני אספר לך סיפור אישי", אומרת לי נלי מרקמן, ראש תחום הדרכה בתנועת הצופים, "יש לי חברה טובה, שיחד אתה עברתי את כל המסלול של התנועה. בכיתה ט', מכל מיני סיבות, היא לא נכנסה להדרכה ואני כן. כיום היא בן אדם מצליח, אבל כשאני מדברת אתה היא אומרת ששם, בכניסה להדרכה, התפצלו דרכינו. ההדרכה היא שנתנה לי את הביטחון לדבר מול קהל, בזכותה הצלחתי להתקבל לתפקיד שרציתי בצבא, ומשם המשכתי בעשייה, עד התפקיד שלי היום. אני חושבת שלהדריך זאת זכות גדולה, שכל חניך צריך להתנסות בה".

בתנועת הצופים המערכת מאוד מסודרת: בכיתה י'

אין חניך בבני עקיבא שלא זוכר את הרגע הזה - הרגע שבו מודיעים לחברי השבט החדש מי נכנס להדרכה. גם בעוד שבועים שנה, בוודאי אזכור איך ישבנו על הברזלים בכניסה לסניף וחיכינו אחד אחד לתורו. המדריכים שלנו, שעד אותו יום היו חברינו הטובים, הפכו בבת אחת לחורצי גורלות. מי לחיים, ומי למוות; מי להדרכה ומי לא.

הסיבה למתח הזה היא שעם השנים הפכה ההדרכה לתפקיד המרכזי (וכמעט היחיד) שיש לחברי חבריא ב'. בהרבה מקרים, ההחלטה אם תיכנס להדרכה או לא מקבילה פחות או יותר להחלטה אם תישאר בבני עקיבא או תעזוב. בשנים האחרונות מנסים בבני עקיבא לשנות את המצב. לפני שנה וחצי נפתחה מחלקת חבריא ב', וקמים עוד ועוד גרעיני נחשון. ועדיין, אם תעברו ליד הסניף שלכם ותראו חבר שבט אביחי עם דמעות בעיניים, תוכלו לנחש שהודיעו לו היום שהוא לא נכנס להדרכה.

* נלי מרקמן,
הצופים:
"אני חושבת
שלהדריך
זאת זכות
גדולה, שכל
חניך צריך
להתנסות
בה"

הודי דאהן, אריאל: "אני רואה בנות שסתם נכנסות להדרכה, ואחרי כמה חודשים זורקות כי זה לא מתאים להן. בגרעין הן לא היו מתפספסות. אבל אין מה לעשות, הדרכה זאת אופנה שקשה לשנות"

תנועת אריאל היא תנועה שיש בה הפרדה מוחלטת בין בנים לבנות, וגם חברי ב' אצלה פועלים באופן שונה לחלוטין. אצל הבנים, הסניפים קטנים יותר, וכמעט כל מי שמגיע לכיתה י' נכנס להדרכה. לאחר שיוצאים ממנה, אפשר להישאר בניהול הסניף (למשל בתפקיד קומנר כ.צ.), ומי שאין לו תפקיד בדרך כלל עוזב. בשנה האחרונה נראה שהתמונה קצת משתנה. ובאריאל מנסים להרחיב את הפעילות מחוץ לסניפים.

מה עושה מי שלא מדריך?
דביר: "חלקם עוזבים, בעיקר בשכבות הבוגרות, אחרי שהם כבר יצאו מההדרכה. בשישית יש לנו בסניפים עצמם כל מיני גרעיני עשייה של השבטים שפועלים במגוון נושאים בעיר. בכיתה ט', בשבט צור, התחלנו השנה ליצור 'גרעין צור'. זהו גרעין עשייה כלל ארצי. החברה מהגרעין מרימים פרויקטים שמיוחדים להם כשכבה, כמו פרויקט בר מצווה, אמירת קדיש על קברים של חיילים ביום הזיכרון. התחלנו את זה השנה עם שבט צור, ואנחנו מקווים שזה ימשיך הלאה גם בשבטים הבאים".

אצל הבנות באריאל, לעומת זאת, המצב שונה: רוב הסניפים הרבה יותר גדולים, ולא כולן נכנסות להדרכה. הודי דאהן, רכזת חברי ב' בנות באריאל: "שבט ממוצע אצלנו כולל 20 בנות, ומתוכן 10 בנות נכנסות להדרכה. אם מדובר בסניף גדול, שיש בו גרעין, עוד 5 נכנסות לגרעין. לחמש שלא נכנסות, אנחנו מוצאים תפקידים בתוך החבריה ב' בסניף". ואיך התחרות בין הדרכה לגרעין? יש בנות שמעדיפות גרעין?

"הדרכה עדיין נחשבת יותר שווה. ואני אגיד לך את האמת, אני לא ממש מבינה למה. אנחנו עובדים על זה, ומנסים לשנות אצל הבנות את התפיסה. הדרכה לא מתאימה לכל אחת. אני רואה בנות שסתם נכנסות להדרכה, ואחרי כמה חודשים זורקות כי זה לא מתאים להן. אם הן היו יודעות שגרעין זה אותה רמה, הן לא היו רוצות להיות מדריכות. בגרעין הן לא היו מתפספסות. אבל אין מה לעשות, הדרכה זאת אופנה שקשה לשנות".

בנוער העובד והלומד לא מסכימים לחלוקה בין הדרכה להגשמה, אלא חושבים שהדרכה היא רק חלק מההגשמה. "הגשמה היא לעשות מה שאני מאמינה בו, לקחת רעיון ולהפוך אותו לממשי", אומרת מיכל קוסקי, רכזת המרכז להדרכה של

מדריכים, ובכיתות י"א-י"ב מרכזים גדודים, מדריכים גדודים בוגרים יותר או מסייעים בפעילות של השבט. במקביל, יש גם פעולות קבועות לפי גדודים. אני שואלת את נלי: הדרכה זה טוב, אבל ההדרכה רק מייצרת עוד חניכים שמאמינים באותם ערכים. מה לגבי יציאה החוצה, עשייה מחוץ לתנועת הנוער?
"אני מאוד מאוד מאמינה בחינוך", אומרת נלי, "חינוך הוא בעיניי עשייה חברתית. נכון שהייתי רוצה שהחניכים בתנועה יעשו הרבה יותר, אבל גם האקט החינוכי עצמו הוא המון בעיניי - לייצר אנשים טובים וערכיים. גם אם אני לא מתייחסת רק להדרכה ולחינוך, אני חושבת שהחבריה שלנו עושים".

ומה עם מי שלא נכנס להדרכה?
"ההדרכה אצלנו היא העיקר. מי שלא נכנס להדרכה, אנחנו משתדלים למצוא לו תפקיד אחר בשבט ('שבט' הוא המקבילה בצופים ל'סניף' - כ.צ.). בנוסף, יש הדרכות שכבה ופעילות בשבט, אז גם מי שלא מדריך נשאר חניך. בנוסף יש שבטים שבהם מחלקים תפקידים למי שלא נכנס להדרכה: יו"ר מחסן, יו"ר צוות קהילה, ועוד תפקידים".
"מבחינתי, כולם צריכים לצאת להדרכה. אבל הדרכה יכולה להיות בהרבה צורות. הדרכה בעיני היא מושג הרבה יותר גמיש מנער או נערה שעומדים מול 15 ילדים. מבחינתי הדרכה זו אחריות. האחריות יכולה להיות על מרכז לימודים לילדים בכיתה א'-ב', היא יכולה להיות בעזרה בקהילה או בחונכות אישית. איזו עוד מתנה אפשר לקבל מתנועת הנוער חוץ מהמתנה של קבלת אחריות? אני מגמישה את המושג הדרכה, אבל עדיין, יש כמה דברים שצריכים להתרחש כדי שאני אקרא לזה הדרכה. הדרכה זאת אחריות, והיא למשך שנה. חוץ מזה שאצלנו כל הדברים שתקפים לגבי מדריך - הדרישה לשמש דוגמה אישית - תקפים גם לפעילים".

הדרכה או הגשמה

בניגוד לצופים, בתנועת אריאל ובנוער העובד והלומד נראה שהציפייה מחבריה ב' שונה: לפעול החוצה, ולא רק לחנך את הדור הבא. "לחבריה ב' יש שתי מטרות מרכזיות", אומר דביר עמיאור, ראש תחום בנים באריאל, "הראשונה היא לפעול ולהשפיע על כל עם ישראל. המטרה השנייה היא חינוכית. חבריה א' הם פסיביים, הם יושבים, יש להם מדריך והם שומעים פעולה. חבריה ב' צריכים להיות אקטיביים".

« מיכל קוסקי,
הנוער העובד
והלומד:
"הגשמה
היא לעשות
מה שאני
מאמינה בו,
לקחת רעיון
ולהפוך אותו
לממשי.
הניסיון לתת
להגשמה
אופי חדגוני
וצורה אחת
פוגע במהות
של האתגר
הזה"

או מול התנדבויות אחרות שדורשות מחויבות. "ברוב הסניפים אין לנו ממש תחרות עםרכזי הנוער, כי הם פונים לנוער קצת אחר מהחניכות שלנו", אומרת הודי, "יש לנו חמישה סניפים עםרכז נוער טוב, ואז זה מתנגש. אבל אנחנו לא שוללים את זה. אנחנו שמחים על כל דבר טוב שהנוער עושה, זה לא חייב להיות תחת הכותרת של אריאל. זה כמו שאולפנה רוצה לחנך את הבנות שילכו בצניעות. הצלחה מבחינתה היא לא אם הן ילכו בצניעות בתוך בית הספר, אלא אם הן ילכו בצניעות כל הזמן. ברור שהמגמה שלי היא שיהיו כמה שיותר חבריא ב', אבל אם מישהי הולכת להתנדב במד"א, אני לא אגיד לה לעזוב רק כדי שהיא תהיה אצלנו".

נלי מהצופים לא רואה שום יריבות בין הפעילות בתנועה לבין התנדבויות ועיסוקים אחרים. "אפשר להיות בצופים וגם לעשות עוד דברים. אני אשמח אם חניך גם יגיע לפעולות שכבה וגם יתנדב במד"א. גם בחוגים אנחנו לא רואים מתחרים. תנועת הנוער לא עונה על אותם דברים. ילד יכול לשחק פעמיים בשבוע כדורסל, ועדיין להיות מדרוך. ואם מישהו יחליט שמשוהו אחר הוא תשוקת חייו ויעזוב את הצופים, כנראה שתנועת הנוער לא חדרה לנשמתו, זה בסדר". גם לגבי הלימודים אני חושבת שאפשר להתגמש. הכול עניין של פרופורציות. אני תמיד אומרת להורים שילמחנה קיץ אין מועד ב". צריך לזכור שגם לצופים יש תפקיד חשוב בחיים של הנוער, והלימודים לא יכולים להחליף אותו".

אז מה היה לנו כאן?

שלוש תנועות נוער שונות, עם ערכים שונים לחלוטין, ועדיין נראה שהן מתמודדות עם בעיות דומות. ומה אצלנו? כשסבא וסבתא שלי היו בבני עקיבא גרעין חלוצים, כבוד! היה ברור להם שחוץ מהדרכה הם צריכים גם להגשים את ערכי התנועה. אחרי כיתה י"ב הם התנדבו במשך שנה, ועזרו להקים יישוב. עם השנים, ערך ההגשמה הלך ותפס מקום פחות משמעותי, ונשארה בעיקר ההדרכה. בשנים האחרונות הבינו בבני עקיבא שהדרכה היא חשובה, אבל היא לא הכול: צריך גם לצאת החוצה, ולא רק להשפיע על מה שקורה בתוך התנועה. לאט לאט, הגרעינים והאלטרנטיבות להדרכה הופכים יותר ומשמעותיים, ונקווה שבעתיד כל אחד ימצא את הדרך המתאימה לו לתרום לחברה. *

מחוזות תנועת הנוער והמרחב ההתיישבותי, "הניסיון לתת להגשמה צורה אחת פוגע במהות של האתגר הזה. מאז ומתמיד חניכי התנועה התווכחו, ויכוח חי ומפרה, על מהי ההגשמה על מהי ההגשמה ומהם הערכים שיש להגשים".

ואיך ההגשמה מסתדרת עם הדרכה? זה במקום, או בנוסף? "בתחילת שנות התשעים החל בתנועה תהליך חינוכי שנמשך עד היום, שמרכזו הוא חידוש רעיון הגשמת השיתוף, שכונן את התנועה מיזמה הראשון. בשכבה הבוגרת הוחלט להקים קבוצות שיתופיות. מדרוך צעיר הוא לא רק מדרוך, אלא גם חבר בקבוצה". "תהליך ההתחנכות בקבוצה עובר דרך למידה לשיתוף: ניהול קופה קבוצתית, יצירה משותפת, וכמובן משימה משותפת - משימה מרכזית של הקבוצה היא ההדרכה בקן".

"הקן, כארגון בלתי פורמלי, מבוסס על 'נוער מדרוך נוער' - הרוב המוחלט של חניכי השכבה הבוגרת יוצא לסמינרי ההדרכה, ורובם בוחרים להדריך. ההדרכה והקבוצה משלימות אחת את השנייה. ההדרכה היא אופן הגשמה מרכזי. אני יוצא מתוך הקבוצה שלי, מגשים את ערכי ומחנך חניכים להיות חברי התנועה".

ומה עושה מי שלא מדרוך?

"החניכים שלא מדרכים מנהלים את הקן ומשמשים בתפקידים חינוכיים נוספים. יש חניכים שהם הדוברים של הקן, יש חניכים שתפקידם הוא הריכוז הארגוני של הקן, וחניכים שולוקחים על עצמם משימות קהילתיות ביישוב".

למיכל חשוב לציין שבנוער העובד והלומד ישנם כמה מעגלי פעילות. מיכל אחראית על הקנים בעיר ובקיבוץ, ולכן היא מתייחסת למעגל הפעילות הזה בתנועה. עם זאת, שני הבסיסים - "הקבוצה" ו"נוער מדרוך נוער" - מכוננים את כל מעגלי הפעילות בנוער העובד והלומד, ומתבטאים באופנים שונים בכל מעגל.

העיקר שיש עשייה

תנועות הנוער בימינו צריכות להתמודד עם מגוון רחב של פיתויים, שגורמים לחניכים לנטוש את התנועה: חוגים, לימודים, רכזי נוער ביישובים, תחביבים, או סתם רביצה בבית מול המחשב. ככל שהחניכים גדלים, כך גם האתגר להשאיר אותם בתנועה גדל. אני שואלת את הודי מתנועת אריאל כיצד הם מתמודדים עם התחרות מולרכזי הנוער ביישובים,

הייה קה שמת

מורן סקיטל

אין מבוגר שהיה בבני עקיבא שלא אוהב להיזכר בימי נערוותו. "פעם", אומרים המבוגרים, "כשהיינו צעירים ויפים, האמנו באידיאלים, חשבנו שנשנה את העולם".

אז איפה הם היום? יצאנו בעקבות שישה מבוגרי בני עקיבא שנמצאים כיום במקומות שונים לחלוטין: שני פוליטיקאים, עיתונאית, מעצבת, רבנית אחת ומזכ"ל אחד. רצינו לשמוע מהם איך בני עקיבא השפיעה אליהם, מה הם לקחו אתם, ועל מה הם ויתרו

רהיטת ויטלינון יצקבה

לבט אחרות * ציתונאית

מה הזיכרון הראשון שלך מבני עקיבא? "בית הספר שבו למדתי היה מול סניף בני עקיבא. היו כמה שנים שהתבוננתי 'מעבר לגדר' בסניף. בפעולה הראשונה התרגשתי עד אין קץ, והכי התלהבתי לגלות שהמדריכה היא בת השכונה שלי".

איזו מין חניכה היית? "שיא המתלהבת. החלום שלי כל שנה היה להיות חניכה מצטיינת. התחנפתי למדריכים ולמדריכות בטירוף, ובשעות הפנאי גם לקומונרית. כיוון ששנים רבות סבלתי ממעמד חברתי של 'פח', קיוויתי שהישועה תגיע משם".

באילו ערכים האמנת כחניכה? "לקראת שבט הרא"ה הפכתי להיות מאוד ימנית. יצאתי להפגנות והייתי מאוד פעילה. ארץ ישראל השלמה היתה אמונה תמימה שלי, וגם החלום להתחתן מוקדם, ועדיף עם שליח ההנהלה הארצית".

במה הערכים והדרך שלך השתנו מאז ועד היום? "דבר אחד מהותי השתנה, והוא ההבנה של מורכבות הדברים. לא הכול שחור לבן. זה לא קשור רק לבני עקיבא, אלא יותר עניין של גיל. בגיל ההתבגרות, הכול טוטאלי ודרמטי וחד-ממדי".

האם, לדעתך, במציאות שלנו כיום, כאשר אנשים מתבגרים ומתמודדים עם עול הפרנסה והמשפחה, קשה יותר לשמר את השקפת העולם שהתנועה מנחילה? "לא. אני מאמין שהדרך של בני עקיבא היא הדרך הנכונה ביותר לחיים ולעבודה. בחיים הבוגרים אין יותר קושי לשמר את הדרך הזו, כי הרעיון של תורה ועבודה הוא הכי פרקטי, הכי נכון והכי עמוק".

האם היית עושה דברים אחרת? אם כן, מה? "לא. זאת הדרך. מקצינים, מתמתנים. העיקר לעשות משהו עם משמעות בגיל שבו כל כך מתבקש להיות מרוכז רק בעצמך".

הרה לי קירון

לבט התחיה * ח"כ מטעם מפלגת "יש עתיד", לעצור את החינוך

מה הזיכרון הראשון שלך מבני עקיבא? "כששני מדריכי שבט זרעים נכנסו לבית הספר והזמינו אותנו להגיע לראשונה לבני עקיבא. זאת היתה התרגשות גדולה בשבילי".

איזה מין חניך היית? "חניך שרוף, כזה שבא תמיד ומאוד פעיל. בהמשך הייתי גם מדריך וקומונר. בני עקיבא היתה ועודנה החיים שלי".

באילו ערכים האמנת כחניך? "בני עקיבא היא בית המדרש המרכזי שבו גדלתי. כל היחס שלי לחברה הישראלית, לחינוך, החשיבה שאסור שאף ילד יישאר מאחור, היחס לארץ ישראל ואהבת ישראל - הכול מבני עקיבא".

במה הערכים והדרך שלך השתנו מאז ועד היום? "הם לא השתנו. כל מה שיש לי היום זה מבני עקיבא, והעברתי את זה גם לילדים שלי".

האם, לדעתך, במציאות שלנו כיום, כאשר אנשים מתבגרים ומתמודדים עם עול הפרנסה והמשפחה, קשה יותר לשמר את השקפת העולם שהתנועה מנחילה? "לא. אני מאמין שהדרך של בני עקיבא היא הדרך הנכונה ביותר לחיים ולעבודה. בחיים הבוגרים אין יותר קושי לשמר את הדרך הזו, כי הרעיון של תורה ועבודה הוא הכי פרקטי, הכי נכון והכי עמוק".

האם היית עושה דברים אחרת? אם כן, מה? "הבחירות המרכזיות שלי בחיים נבעו מבני עקיבא, ואני לא חושב שהייתי משנה משהו. אולי בזמנו הייתי נשאר יותר בהדרכה, וכן לא הייתי משלב את לימודי בישיבה עם התקופה שבה הייתי קומונר. זה לא גרע מהתפקיד שלי כקומונר, אבל היום אני חושב שיותר נכון להשקיע את כל הזמן בישיבה".

ח"כ הרה לי קירון

"אני מאמין שהדרך של בני עקיבא היא הדרך הנכונה ביותר לחיים ולעבודה. בחיים הבוגרים אין יותר קושי לשמר את הדרך הזו, כי אני חושב שהרעיון של תורה ועבודה הוא הכי פרקטי, הכי נכון והכי עמוק שמשתלב עם החיים"

הרבנית דנה סל"י

**להט אחווה * דאם אהרלת הרוגע
הירושלים**

מה הזיכרון הראשון שלך מבני עקיבא?
"הצגת שבת ארגון בסניף קרית אונו, בשבט נבטים. אבל הזיכרון שהיה יותר משמעותי בשבילי הוא כשהשתתפתי בוועידה הארצית הראשונה שלי כנציגת הסניף".

איזה מין חניכה היית?
"הייתי החניכה הכי שרופה".

באילו ערכים האמנת כחניכה?
"האמנתי שהתורה צריכה להנחות את חיינו ואת העשייה שלנו, ושהשאלה 'מה עם ישראל צריך?' חייבת להיות בראש".

במה הערכים והדרך שלך השתנו מאז ועד היום?
"אני לא חושבת שהם השתנו, אבל בזכות המפגש עם עולם לימוד התורה, אני מרגישה שהדרך והערכים שלי העמיקו, התבררו והתרחבו".

האם, לדעתך, במציאות שלנו כיום, כאשר אנשים מתבגרים ומתמודדים עם עול הפרנסה והמשפחה, קשה יותר לשמר את השקפת העולם שהתנועה מנחילה?
"חס ושלום. כשמתבגרים לא מפסיקים להיות אידיאליסטים, רק נדרשים ליישם את אותה הרוח בכלים אולי יותר מורכבים, ובטח שהתהליכים הרבה יותר ארוכים".

האם היית עושה דברים אחרת? אם כן, מה?
"לא הייתי עושה דברים אחרת. גם היום אני משוכנעת שזו זכות גדולה להיות מדריכה, אחריות חשובה להיות קומונרית ואתגר שאין דומה לו לרכז את סל"ק - הסמינריון להכשרת קומונריות".

קרן חזרוני (מקדבר ראוני)

**להט התקווה * מקצבת מלאות כלה
ומלאות קרה**

מה הזיכרון הראשון שלך מבני עקיבא?
"שבת של הסניף בגבעתיים שעשינו בשיבת כפר הרא"ה. אני עדיין זוכרת את ההתרגשות שלי ושל חברותיי בשבט נבטים".

איזה מין חניכה היית?

"לא הייתי מהחניכות המנהיגות או הבולטות. באופן כללי הייתי ילדה די חולמנית, ולמען האמת התפלאתי כשהכניסו אותי להדרכה. בסוף יצא שהדרכתי במשך שנתיים, ונהיית מכל רגע".

באילו ערכים האמנת כחניכה?

"תמיד האמנתי באהבת העם והארץ, אך בזמנו הייתי צמחונית והיה לי חשוב ללמד את החניכים את הגישה של הרב קוק בעניין הזה".

במה הערכים והדרך שלך השתנו מאז ועד היום?
"כשהתחתנתי עברתי מגבעתיים למעלה שומרון, והחלטתי לפתוח שם את הסטודיו הראשון שלי, למרות שזה לא היה המקום האידיאלי לפתוח בו סטודיו לשמלות כלה. אם כבר נראה לי שלקחתי את הערכים שקיבלתי בבני עקיבא צעד אחד קדימה".

האם, לדעתך, במציאות שלנו כיום, כאשר אנשים מתבגרים ומתמודדים עם עול הפרנסה והמשפחה, קשה יותר לשמר את השקפת העולם שהתנועה מנחילה?
"אני חושבת שמרוץ החיים לא נותן הרבה זמן לשבת ולהתחבט בענייני השקפה, אלא ברצף של החלטות יום-יומיות שבסופו של דבר בונות אותנו".

האם היית עושה דברים אחרת? אם כן, מה?
"לא נראה לי. אני אומרת תודה לאל על מה שיש".

**ח"כ יוני
שטוהן:**
"הזיכרון הראשון שלי הוא שבת ארגון ראשונה שלי. היה גשם זלעפות, הייתי בטוח שנשארים כל השבת עם ארוחות, אבל בסוף כולם חזרו הביתה ונשארת עם קלמנטינה אחת למשך כל היום, עד לצעדת הלפידים במוצאי שבת"

דני הירשקוביץ

שגט צוריאם * מנכ"ם בני עקיבא

מה הזיכרון הראשון שלך מבני עקיבא? "שבת ארגון בשבט נבטים. קיבלתי לפיד שאתו הייתי צריך ללכת. היה חורף והיה אסור לצעוד עם סוודר, רק אם הוא מתחת לחולצה הלבנה. היה קר, אבל לבשתי את הסוודר מתחת לחולצה הלבנה. זו היתה התרגשות גדולה."

איזה מין חניך היית? "הייתי חאג'דומט. חניך שרוף שלא מפספס שום טיול או מחנה ומגיע בקביעות. הייתי גאה להיות חלק מתנועת נוער דתית בלב תל אביב. אהבתי את בני עקיבא."

באילו ערכים האמנת כחניך? "בני עקיבא הקנתה לי את הדרך המיוחדת של ציונות דתית. כילד שגדל בלב תל אביב - העיר החילונית - התנועה הקנתה לי את המשמעות הערכית של החיים, שהיא ללכת להתנדב, להפגין ולהיות שותף לדרך מסוימת."

במה הערכים והדרך שלך השתנו מאז ועד היום? "בתור חניך אתה בעיקר מתחנך לעשות דברים. בחיים הבוגרים אתה עומד בצמתים שבהם אתה צריך להכריע, וכאן בא לידי ביטוי כל מה שינקת באותן שנים. התנועה הקנתה לי את הרצון להיות חלק מהמנוע שמניע תהליכים."

האם, לדעתך, במציאות שלנו כיום, כאשר אנשים מתבגרים ומתמודדים עם עול הפרנסה והמשפחה, קשה יותר לשמר את השקפת העולם שהתנועה מנחילה? "לא, אני חושב שמי שיונק את ערכי התנועה, הם מלווים אותו אחר כך בשיבה, בחיים ובגידול הילדים. בני עקיבא היא דרך חיים."

האם היית עושה דברים אחרת? אם כן, מה? "יכול להיות שיש מקומות שהייתי משקיע יותר. אם הייתי יכול לחזור לתקופה היא, הייתי עושה את זה בכיף."

ח"כ יוני שטאהן

שגט הרואה * ח"כ מטעם "הבית היהודי", כיום מתמודד לכנסת מטעם הקואליציה "יחד"

מה הזיכרון הראשון שלך מבני עקיבא? "שבת ארגון ראשונה שלי. היה גשם זלעפות, הייתי בטוח שנשארים כל השבת עם ארוחות, אבל בסוף כולם חזרו הביתה ונשארו עם קלמנטינה אחת למשך כל היום, עד לצעדת הלפידים במוצאי שבת."

איזה מין חניך היית? "הייתי חניך ביישן אבל מורעל. כמדריך השתניתי המון, וגיליתי על עצמי הרבה דברים בהובלת אנשים."

באילו ערכים האמנת כחניך? "נכנסתי לבני עקיבא עם ערכים מאוד ציוניים מהבית. בבני עקיבא התחדד לי השילוב של תורה ועבודה."

במה הערכים והדרך שלך השתנו מאז ועד היום? "בני עקיבא הייתה עבורי התשתית הערכית להתנדבות, מסירות ואחריות על החברה ועל המדינה. זה התחיל מפעילות בסניף לקשישים ועד להשתתפות בעצרות ענק למען הארץ. הבסיס הזה משמש אותי עד היום בחיים הציבוריים והפוליטיים."

האם, לדעתך, במציאות שלנו כיום, כאשר אנשים מתבגרים ומתמודדים עם עול הפרנסה והמשפחה, קשה יותר לשמר את השקפת העולם שהתנועה מנחילה? "ערכים זו לא אופנה חולפת. ערכי עם ישראל והתנועה הדתית-לאומית מושתתים על ערכי נצח. המציאות תמיד מורכבת וקשה, אבל הערכים חייבים להיות המצפון, מבלי לקפל או להקטין אותם. אני מאמין גדול בכך שעם ישראל תמיד צועד קדימה."

האם היית עושה דברים אחרת? אם כן, מה? "המון דברים הייתי עושה אחרת. כל אדם, ובמיוחד מי שעוסק בצורכי ציבור, חייב לעשות חשבון נפש תמידי ולהפיק לקחים."

דני הירשקוביץ:

"בחיים הבוגרים אתה עומד בצמתים שבהם אתה צריך להכריע מה אתה עושה, וכאן בא לידי ביטוי כל מה שינקת באותן שנים"

הרבהנית דנה סל"י:

"כשמתבגרים לא מפסיקים להיות אידיאליסטים, רק נדרשים ליישם את אותה הרוח בכלים אולי יותר מורכבים, ובטח שהתהליכים הרבה יותר ארוכים"

בעד <<

יוסי כץ
שבט העצמאות, הקים את
ועד ההורים בסניף דג"ש

מעורבות ההורים בחינוך ובמסגרות החינוכיות המופקדות על ילדיהם היא תהליך דינמי, שהולך ותופס תאוצה בשנים האחרונות.

אין זה סוד שהנוער רוצה להרגיש גדול, עצמאי וכל יכול. כדברי המשורר שמואל בס: "כל עוד הנוער לנו במולדת, קום יקום חזון עם ישראל". אין על הנוער ותחושותיו שאנחנו יכולים לבד. יחד עם זאת, אי אפשר להתכחש לעובדה שמדובר בתהליך אוניברסלי, ובשנים האחרונות ניתן להבחין במעורבות הורים גם בצה"ל. מגמה זו קיבלה חיזוק והכרה גם עם הקמתם של בתי הספר הקהילתיים, שנוצרו מתוך הכרה בחשיבות ההפריה ההדדית והשילוב שבין בית הספר, הקהילה והבית.

אל תבינו אותנו לא נכון: אנו ממש לא רוצים שהורים יכתיבו את התוכן החינוכי והערכי בפעולות בסניף. הרעיון הוא הפוך - אנו מצפים שההורים יהיו שותפים לדרך, ולא שיהיו מתערבים בדרך. ההבדל הוא גדול, ולכן יש לתאם ציפיות ולתחום גבולות.

יש לעודד את ההורים, החניכים, וכמובן את המדריכים, לזהות את האינטרסים המשותפים (לדוגמה: שיתוף ההורים כעוזרים וכמתנדבים במחנות או בציוד בסניף), ולא את המפרידים. שותפות זו רק תעצים את השפעתה של בני עקיבא על החניכים, שכן ההורים והמדריכים מעבירים לחניכים מסר משותף: הסניף הוא הבית שלנו, הוא חלק מאתנו, והוא לטובת כולנו.

יחד עם זאת, יש לשים לב שלאורך הדרך, על ההורים להיות שותפים פסיביים ולא להתבלבל ולהתערב בפעולות ובתכנים. אין זה תפקידם של ההורים לקבוע נושאים דידיקטיים, חינוכיים וערכיים. כדי להימנע מקונפליקטים, יש למצוא איזון בין עקרונות השיתוף. אנו ההורים כאן בשבילכם ועבורכם! נשמח לעזור בכל מה שיידרש כדי להעצים את החוויה המשותפת. כמובן, יש לשים לב כי שיתוף הורים הוא תהליך שאמור לטפח את הקשר, ופעמים אף לעזור במתן פתרונות בנושאים שנויים במחלוקת, ולא תוך בריחה מעימותים.

בהקשר זה יש לבחון גם את רמת השותפות המתאימה לסניף, ולדאוג שמעורבות ההורים לא תבוא על חשבון תפקידם של המדריכים. ההורים לא כאן כדי להתערב וליטול סמכויות, אלא כדי לסייע להצלחת הסניף. כך נשיג שיתוף פעולה מפרה שיתרום רבות לבני עקיבא. "בלב אמיץ בעזרת השם, עלה נעלה! קדימה בני עקיבא, הידד במעלה!"

האם הורים צריכים להתערב בקבלת ההחלטות בסניף?

נגד >>

אלי שפירא
 שבט להבה, סניף גבעת שרת בית שמש

כשאני חושב על כל הדברים שעשיתי כחניך בבני עקיבא, אני חושב שההורים שלי די אמיצים בכך שהסכימו לשלוח אותי לסניף. בכל זאת, לשלוח 30 ילדים בני עשר עם שני ילדים בני 16 לטיול של יומיים זה לא הדבר הכי אחראי שאפשר לעשות. לדעתי, בסוף כל טיול צריכה בני עקיבא לברך ברכת הגומל המונית על כך שכל החניכים חזרו בשלום. לא פלא שיש הורים קצת לחוצים. אני בטוח שברוב הפעמים הביקורת או ההצעה שלהם מוצדקות. אז למה בכל זאת אני נגד?

בני עקיבא היא תנועת נוער, וככזו היא צריכה לתת לבני הנוער מרחב חופשי לפעול, לנסות, וכן - גם לטעות. נכון, טעויות הן כואבות, ולפעמים אלה טעויות ממש מטופשות, שחבל שעשינו אותן. אבל בכל זאת, אלה הטעויות שלנו, ואחרי הכול הן בונות אותנו. אין מה לעשות: גם אם תגידו ותסבירו ותשכנעו, עד שלא נחוה את זה בעצמנו, לא נבין עד כמה צדקתם. קשה ללמוד מטעויות של אחרים.

אבל מעבר לזה, מאחורי התערבויות של ההורים עומדת נקודה עמוקה יותר. ההורים שכל כך חשוב להם להיות מעורבים ולשמור עלינו מפני טעויות, לרוב הם אלה שקצת חוששים מהתהליכים שבני עקיבא עוברת. הם חושבים שהיא מקצינה או מחפפת (מחק את המיתר), ופחדים שהחינוך שבני עקיבא נותנת ליילדים שלהם הוא לא מה שהם היו רוצים. להורים האלה אני רוצה לומר: בחרתם לשלוח את הילדים שלכם לסניף? תנו בנו אמון. תנו אמון שאנחנו מחנכים לטוב. תנו אמון בהנהלה שהיא מכשירה אותנו ומסייעת לנו בתהליך החינוכי. בני עקיבא היא רק מרכיב אחד בחינוך ילדכם - נוספים אליו גם בית הספר, הסביבה ובעיקר הבית - אבל היא מרכיב הכרחי. תנו לילד שלכם את המרחב לגדול בו. תנו לו לאזן בין הקולות המגוונים שהוא שומע.

ואחרי הכול, מילה גם לנו: אחרי שטפחנו לעצמנו על השכם, הבה נודה קצת על האמת. אנחנו לא תמיד יודעים הכול, ולפעמים קצת מאלתרים וממציאים. ההורים שמתערבים (גם אם זה ממש מציק) רק רוצים לעזור לנו, ולפעמים אנחנו גם זקוקים לעזרה. אני חושב שאם נפעל יחד אתם, בשיתוף פעולה, נוכל ללמוד גם מחכמת החיים שלהם, ולהצמיח את עצמנו ואת הסניף הרבה יותר.

מתוך הטוקבקים

מה התפקיד של חבריא ב'?

"המטרה של חב"ב היא לקבץ ביחד לחבורה של נערים ונערות שרוצים ללמוד, להתקרב לקב"ה, לתרום ולשנות עוולות במדינה ובחברה. בדרך של כיף ועבודה קשה!"
 נועה ארנפלד

"להמשיך את הנתינה והעשייה שיש בגיל הנעורים גם בגיל מתקדם יותר. ובמיוחד מהסיבה שלא צריך גיל מסוים בשביל להיות בבני עקיבא."
 תמר סימן טוב

"לחב"ב אין מטרה מוגדרת! כל אחד רואה את זה בצורה שונה אבל זה תמיד מתוך עבודת ה' וערך התורה. אני למשל אראה את זה כלקיחת נוער שסיים עם מסגרת ההדרכה בסניף ולהפוך אותו לנוער שפועל ועושה בזכות עצמו! שלוקח את הערכים שגדל עליהם בבני"ע בחבריא א' (וגם כאלה שהוא לא גדל עליהם ולחבר אותו לארץ ישראל, לעם ישראל ולתורת ישראל מתוך שמחה, נתינה ואהבת האחר).
 ויש כאלה שיראו את זה בצורה שונה, כי הרי בסוף, לכל אחד יש מחשבה מיוחדת רק לוו"
 עדי דורפצאון

"המטרה של חבריא ב', על פי הבנתי, היא המטרה המקורית של בני עקיבא. המטרה היא ליצור דור שעובד ולומד. דור שעובד בעבודה שכל אדם ברוחב, דתי, חילוני וגם לא-יהודי, יקרא לה עבודה, ובתוכה ישלב את ערכי התורה שאותם הוא למד ולומד. ובשלוש מילים - למידה תוך עשייה."
 כפיר פשיטסקי

"המטרה של חב"ב היא ליישם את כל הערכים והאידיאלים שקיבלנו בחבריא א'."
 אביטל חדוה

יאללה, תתבגרו כבר!

מתניה ידיד · ראש תנועת הבוגרים של בני עקיבא

בשלב כלשהו, ותמיד יש סיבות לדחות הלאה את המעורבות. בני עקיבא, דרך תנועת הבוגרים, יצרה מסגרות שמאפשרות לעבור את ה"שלב" בהצלחה. זמן רב אנחנו מנסים לגייס זוגות צעירים לקהילות במקומות כמו עתלית וקריית ים. אלה גרעינים בהקמה שתובעים מן המצטרפים אליהם חלוציות ורוח של התנדבות. זוגות רבים מתעניינים, אבל מעטים עושים את הצעד ועוברים לשם, משום שנדרשת כאן חלוציות מיוחדת. תנועת הבוגרים צריכה להיות המשך ישיר של הרצף בתנועה, ולאפשר מקסימום מסגרות לכל מי שבוחר להיות מעורב גם בחיים הבוגרים שלו בהגשמת ערכי תורה ועבודה.

האם יש ציניות? האם לא מאשימים אותנו בפתטיות בחוסר בגרות? ייתכן. האם בחור או בחורה יכולים לראות את עצמם שייכים לבני עקיבא גם כשהם באוניברסיטה או בקריירה? בני עקיבא צריכה לייצר את המסגרות שמאפשרות את השייכות הזאת מחד, והבוגרים צריכים לזהות בשייכות הזאת הזדמנות לצמיחה, מאידך. מסתבר שגם כשבעים שנה לאחר קום המדינה, אנו זקוקים לחלוצים, גם אם מדובר בחלוציות מסוג אחר. אנחנו צריכים לשאוף שכל אחד מבוגרי התנועה ישקול היכן ללמוד בהתאם למשימה שיש בקרבת מקום. לא קל לראות אנשים בוגרים בני 20, 30 ומעלה לובשים חולצות תנועה וממשיכים להאמין בתנועה שבה הם גדלו וחונכו, אבל כשרואים את מו"ר הרב דרוקמן לובש חולצת תנועה כבר עשרות שנים באותו הלהט למען עם ישראל, תורתו וארצו, מבינים היטב מהי הגשמה בגיל הבוגר. *

ליל שבת, 140 חבר'ה, סטודנטים וחיילים בצבא קבע, עובדי היי-טק ומורים, מתכנסים לדיון על עולים חדשים צעירים מארצות הברית, שנמצאים בארץ כבר שנה או שנתיים אך אין להם חבר ישראלי אחד. מתפתח דיון על תפקיד העולים והקולטים ועל תפקידנו שלנו, נציגי תנועת הבוגרים מקהילות הסטודנטים של בני עקיבא.

הדיון הזה, שהתקיים בשבת לפני כמה שבועות, היה דומה למה שקורה בפעולות ערב שבת בסניף שלכם. כנראה שמה שנכון בגילאי 16-17 נכון גם בגילאי 24-25. זה לא תמיד חייב להיות בחולצת תנועה ושירת ההמנון, אבל הרוח שמאחורי הדברים הללו בהחלט קיימת, ואני לא מדבר על נוסטלגיה אלא על דרך חיים. אין כל סיבה שהדברים שבערו בנו כשהיינו פעילי חבריא ב' או מדריכים בתנועה ייעלמו כשאנחנו באקדמיה או כאשר כבר הקמנו משפחה. במידה רבה ההיפך הוא הנכון: יש לנו את כל היכולות לכוון את כוחות היצירה שלנו, דווקא בגיל האקדמיה, לאפיקים מועילים יותר מאשר השגת חמש נקודות נוספות בעבודה הסמינריונית.

סטודנט או סטודנטית שבחרים לגור בכפר סטודנטים ולא במעונות האוניברסיטה יוצאים ממעגל הקסמים של שיעורים-עבודות-תרגילים, אל עבר חיים שהם מאמינים בהם יותר ושיש בהם ערך ציוני-חברתי. בוגר התנועה אמור להימשך לשם, ולא להשלים עם חיים סטודנטיאליים רגילים. מי שחונך על ברכי "לחנך דור נאמן ומסור לעמו, תורתו, ארצו ומדינתו, המגשים באורחות חיוני את רעיון תורה ועבודה, מתוך מעורבות ותחושת אחריות לכלל ולפרט...", לא יכול להישאר אדיש לחייו, גם אם הוא ב"שלב" מסוים כעת בחייו. אנחנו תמיד נמצאים

לפעמים נראה
סאידיאולוגיה
זה לצעירים.
המבוגרים
עסוקים
בטרדות
החיים, ואין
להם זמן
לזה. תנועת
הבוגרים של
בני עקיבא
מנסה לשלב
את הדברים,
ולהוכיח
שאפשר
אחרת

בחירה בחיים של תורה

נועם לבנון · בוגר שנת שירות ברמת גן, כיום סטודנט

שנת השירות
נובעת מתוך
עולם דתי
עמוק הרואה
בתרומה
החברתית
צו אלוקי
ולא רק צו
מוסרי! דווקא
המפגש של
עולם העשייה
עם עולם
התורה יוצר
עומק ופריחה
ייחודיים

כולה.

שנת השירות נובעת מתוך עולם דתי עמוק הרואה בתרומה החברתית צו אלוקי, ולא רק צו מוסרי! הכיפה על הראש מחייבת אותי להתפלל במניין ולהתנדב במועדונית באותה מידה. האמנו שדווקא המפגש של עולם העשייה עם עולם התורה (הבנים למדו בישיבה יומיים בשבוע, והבנות למדו במדרשה יום בשבוע) ייצור עומק ופריחה ייחודיים. נוסף על כך, המציאות הקשה והמחייבת שבה אני הולך לישון בשעות המאוחרות אחרי עבודה על פרויקט, ובשמונה בבוקר אני כבר מתייצב בתיכון בלי שאף אחד בודק אם התפללתי במניין, יצרה לי בחירה בחיים של תורה.

בראייה לאחור, אין לי ספק שזו היתה אחת השנים הכי משמעותיות בחיי. שנה של מימוש חזון תורה ועבודה - עיסוק בשאלות מורכבות, פעילות אחד על אחד מול ילד שרק רוצה "אח גדול", ומצד שני עמידה בכנסת ודחיפת מהלכי חקיקה, דחיפה מחודשת ל"תנועת בוגרים", והיריעה קצרה מלהכיל.

אני מאמין ש"אלו ואלו דברי אלוקים חיים". המסלולים השונים ראויים כל אחד מהם כשלעצמו, וטוב מאוד שישנם כמה מסלולים. חשוב לזכור שכל אחד מאתנו בוחר כיצד תיראה השנה שלו. אם תהיו רציניים, כל מקום שתגיעו אליו יהיה משמעותי לעם ולכם. עם זאת, לעניות דעתי העשייה בבני עקיבא היא משמעותית כפליים - החיבור בין אנשי העשייה לאנשי החינוך הוא מדהים ולא מובן מאליו. כל נורמה ערכית שאיש עשייה בתנועה קובע עוברת מיד לחניכים. אם רק תחשבו על המועדונית שהסניף שלכם מתנדב בה, תבינו שהיו פעם נער ונערה שהחליטו להקים מועדונית דווקא דרך התנועה. הוא והיא כנראה כבר בני 30 ובעלי משפחה, אך "ילדיהם הרוחניים" ממשיכים עד היום לפעול בעוצמה באותה מועדונית.*

כשהייתי בשמינית, התלבטתי הרבה מה לעשות בשנה הבאה. אחרי כמה שבועות, סגרתי בישיבה, אבל אחרי כמה ימים שיניתי את ההחלטה והחלטתי ללכת לשנת שירות של בני עקיבא. במאמר זה אפרט את ההתלבטות, המחשבות השונות ואת התגובות מהסביבה, ופחות אדגיש את החוויות מהשנה (הכול מנקודת מבטי בלבד).

לאורך שנותיי כחבר בבני עקיבא, הרגשתי שהצינונות הדתית בכלל ובני עקיבא בפרט עוסקות בתיקון ה"אני", בתיקון הסביבה שלי. דבר אחד היה חסר לי באופן אישי: תיקון חברתי רחב. רציתי להיות שותף לתיקון גדול יותר. האמנתי ששנה של עצמאות ולקיחת אחריות יכולה להיות משמעותית בנטיעת אהבת ישראל בנפשי. מול זה עמדה המחשבה שיש מעט מאוד שנים שבהן אדם יכול להשקיע את כל כולו ללימוד תורה.

ההנהלה הארצית של בני עקיבא והרבנים בישיבות ובתיכונים שמהם הגענו התנגדו לשנת שירות. היו להם בעיקר שתי טענות: ראשית, חשש מפגיעה משמעותית בתמימות הראשונות שאתה מגיע בחור לשיעור א' בישיבה. שנית, נשמעה ביקורת על כך שהגרעין עוסק בפעילות מעורבת.

ההכרעה שלי לעשות שנת שירות נבעה מהתיקון הגדול שרציתי להיות חלק ממנו, ולכן, ב"הפוך על הפוך", דווקא הביקורת הרבה שנוצרה חיזקה אצלי עוד יותר את הצורך בשנת שירות. יצירת גרעין הש"ש העלתה לפני השטח סוגיות שכוחות מצד אחד, אך חסרות הגדרה מצד שני: מה היחס בין תורה לעבודה? מתי אנחנו רואים לנכון לתרום לחברה? מתי אנו צריכים להסתגר בתוך עצמנו? ועוד שאלות רבות שהאמנתי שדווקא העשייה המשמעותית שלנו כגרעין יכולה להציף אותן לא רק אצלנו, אלא גם בתנועה

לעשות רוח

הרב חגי לונדין

את הכוחות שיש בחבריא ב' צריך לנצל לא רק לעשייה וגמילות חסדים, אלא גם ללימוד תורה

תארו לכם בן-שבט פרימיטיבי מאפריקה, המגיע לפקולטה למתמטיקה גבוהה באוניברסיטה, ולאחר שוטטות קצרה רוטן: "אני לא מבין מה האנשים הללו עושים! אני פה כבר כמה שעות והם רק הולכים מפה לשם; לוחצים על קוביות קטנות עם האצבעות; מציירים משולשים משונים על הקיר. בשעות האלה אני כבר יכול לצוד עדר זברות או לסחוב ערימת אבנים...". במילים אחרות: ככל שאדם גס יותר, כך הוא מתקשה בהבנת חשיבות העולם המופשט. החושים הגסים תובעים סיפוק מדי: דבר שניתן למשש, לחוש, לראות; בקיצור, 'תכל'ס! התרבות המערבית היא תרבות המבוססת על חומרנות חושנית. בהתאם לכך, זוהי תרבות המקדשת את הכאן והעכשיו. לתקשורת, למשל, אין סבלנות לסקר תהליכים ארוכים. מה שלא נוצף, אקזוטי, 'מרגש', פרובוקטיבי - לא 'עובר מסך'.

עד כמה שהדבר נשמע מוזר, גם בעולם האידיאלי ניתן לאמץ מבט חושני. אם נשאל נער או נערה במדינת ישראל כיום "מיהו 'אידיאליסט'", נקבל מן הסתם תשובות כגון: "מי שמשרת בצבא"; "מי שמתנדב לסייע לזקנים". כלומר - מי שפועל לשפר את המציאות הגלויה. לעומת זאת, התועלת מלימוד רוחני נתפסת כחיוורת ומעורפלת. הגמרא מתארת כי עמי הארצות שואלים: "מאי אהנו לנו רבנך?" (מה הועילו לנו חכמים). המבט הארצי, הבוחן דברים מן הצד החומרני, מודד את העולם הרוחני בכלים כמותיים; מה 'התכל'ס' שהלימוד הרוחני מעניק לנו? לא פעם אנו שומעים שאלה מזלזלת המופנית כלפי בחורי ישיבה: "מה יוצא לכם מזה?" או לחלופין, הבעת הערכה מאולצת כלפיהם, בכפוף לכך שהם "גם משרתים בצבא" או "מוציאים תועלת

הוראה". המכנה המשותף לכל המשפטים הללו הוא חוסר הערכה כלפי עולם הרוח מצד עצמו, והתנייתו בתועלתנות ארצית. את המבט הזה צריך לשרש. עולם הרוח אינו רק אמצעי לעולם החומר, אלא יש לו חשיבות בפני עצמו. חז"ל מתמצתים זאת במשפט: "תורה קדמה לעולם". העולם החומרי הוא פועל יוצא של המבט הרוחני-תורני, ולא להיפך. בגיל הנעורים, שבו הכוחות הגופניים מצויים בשיאם - קשה עוד יותר להרגיש זאת. העולם החושני נראה נוצף וקורץ, ועיקר המשאבים הנפשיים מושקע דווקא שם. אולם זהו כמובן אינו המבט השלם. גיל הנעורים אינו רק זמן פריחת הגוף, אלא גם זמן פריחת הנפש: יכולת ריכוז, מוטיבציה, אופטימיות, שמחה, גמישות ופתיחות מחשבית - כל אלה מצויים אצלכם עכשיו יותר מכל תקופה אחרת של חייכם. דווקא עכשיו זה הזמן להשקיע בעולם הרוחני. השנים הללו אינן רק 'תקופת מעבר' עד שתגיעו לישיבה או למדרשה, אלא הן עומדות בפני עצמן. מעבר לרכישת ידע והכוונה להמשך הדרך, כאשר נער או נערה מתחברים לתורה בגיל שבו המרץ שלהם בשיאו, הם קונים את הנכס הגדול מכול: את היכולת להביט על החיים במבט רוחני; מבט שמחפש את המהות; לפתח תפיסה איכותית ולא רק כמותית; לעצב אישיות ששואפת ל'למה' ולא רק ל'איך'.

אז מה זה אומר למעשה? יחד עם הלימודים לבגרות, ההתנדבות אחרי הצהריים וכמובן הפעילות ה-מ-ד-ה-י-מ-ה שלכם בסניף, קבעו גם זמן ללימוד תורה: משנה יומית; רמב"ם יומי; פסקה בלימודי אמונה יומית. לא תצטערו על זה. מבטיח. *

הפעם: מה היה אם לא היה את המנון בני עקיבא?

אם לא היה המנון, זה לא היה אסון גדול. ביטחון המדינה לא היה נפגע, שום מחלה איומה לא היתה מתפתחת, וההשפעה על ריף הדולפינים באילת הייתה מינורית. בצחוק, לא היתה השפעה בכלל.

אבל אם לא היה לבני עקיבא המנון, לא היתה לנו סיבה לקום. לא, לא התכוונתי לקום בבוקר, לא להיסחף, התכוונתי בטקסים. לא היינו צריכים לקום לשירת המנון. ובינינו, אתם יודעים מה קורה לכם כשאתם יושבים יותר מדי זמן על הכיסא, אה?

אם לא היה המנון, המפקד בשבת בסניף לא היה נגמר בכלל.

אם לא היינו צריכים לשיר את המנון התנועה, הקומונרית הייתה ממשיכה עם "חופשי-הקשב, חופשי הקשב", עד שיגיעו חניכיה ויאמרו: "הודיה, הגיע זמן קריאת שמע של ערבית".

אם לא היה לנו המנון, אנשים בני שלושים, ארבעים, חמישים ושישים לא היו ממשיכים להרגיש עדיין חלק מבני עקיבא, ואם הם כבר לא חלק, הם לא היו יכולים לבעוט על שינויים בתנועה ולכתוב עליהם בתקשורת. פיו, מזל שיש לנו המנון, הם עדיין חלק, הם כותבים בתקשורת, ויעולם קטן צהלה ושמחה. אבל בסוף זה מפרה ומגדל, אז אנחנו שמחים.

ההמנון הוא השיר היחיד בעולם שכשהורים וילדים שרים אותו יחד, הם חושבים בדיקו על אותו הדבר - על חזונו נעורים, על אידיאליים ועל בני עקיבא; הם מרגישים את אותה הרגשה ומחייכים בדיקו את אותו חיוך בלתי נשלט. כי ההמנון שלנו מאחד אותנו, הוא מייחד אותנו. הוא מקשר בין כל החניכים שגדלו בכל הדורות, הוא מחדש בכל פעם את גאוות היחידה שלנו.

תארו לכם - אם היו צריכים לבחור היום המנון לבני עקיבא, אולי היו בוניס תכנית ריאליטי: "דה דויס". אבל למזלנו, הרב נריה היה ממונה על זה, והוא חקק במילים עוצמתיות במיוחד את החזון של בני עקיבא:

"ראשינו בעמקי תורתה / כפינו ברגבי אדמתה בלב אמיץ בעזרת ה' / עלה נעלה".

תורה, עבודה, אומץ, אמונה ושאיפה.

זה המסר שמלווה את כל החניכים שגדלו וגדלים בתנועה. כי המנון הוא לא רק שיר. המנון הוא מסר. המסר שמאחד את כלנו, וגורם לנו לחייך חיוך בלתי נשלט.

מה היה אם לא היה זה?

עזריה לזרוביץ

חולמים בגדול

צוראל הורוביץ

לפעמים נראה שהתייאשנו מהיכולת של חבריא ב' להשפיע ולשנות. צוראל הורוביץ
נקב אחרי סיפור אחד שהצלח. שיחה עם שירי הימפלרוב ואליעד אברקי,
שהפכו חלום על יום ההוקרה לפצועי צה"ל - למציאות

לא מבינים שמי שאין לו כסף / קשרים / כוח פוליטי / טייקונים / סלבריטאים [מחקו את המיתר] לא יכול לקדם שום דבר במדינה הזו? עדיף לכם להתמקד בלימוד לבגרות, בהכנה לצבא או בפיתוח תחביב אישי ולא מזיק. המקסימום שתצליחו לעשות הוא לארגן קבוצה שמעבירה זקנות את הכביש או ממחזרת בקבוקים לתמיכה בגני ילדים, כמו כולם. חבל לחלום חלומות גדולים. אתם מבזבזים את הזמן שלכם". יצר הציניות מבקר אותנו לא מעט, ולעתים קרובות מדי הוא גם צודק. אבל למקרה שחיפשתם לכם סיפור אמתי שייתן לו נוק-אאוט וימנע ממנו להמשיך להטרד אתכם, הדברים הבאים מיועדים לכם.

נמשיך מהיכן שהפסקנו. ראש העיר רוביק סיים לדבר, וכעת הגיע תורו של הנוער. בניצוחה של יושבת הראש הנבחרת, רוני, מציינים יעדים לעתיד. "קדימה חברה", היא מדרבנת, "מה החזון שלנו? מה אנחנו רוצים לשנות בחברה הישראלית? איזה עוול אנחנו רוצים לתקן?". ההצעות לא מאחרות לבוא. כולם תמים על הנושא, וכל אחד מגיש רעיון שהיה רוצה לקדם במסגרת המועצה. בסופו של דבר מתקבלות שלוש החלטות. אחת מהן היא: המועצה תייסד יום הוקרה ממלכתי לפצועי צבא ההגנה לישראל.

"המילה כישלון לא נמצאת בלקסיקון שלנו", אומר אליעד אברקי, רכז מחוז דרום בתנועה, "מבחינתנו היא לא קיימת. תפקידה של המועצה לתת למחוז את הכיוון, לציין בפנינו את היעדים שעליהם מסתערים בזמן הקרוב, לקבוע מטרות ולדרבן פעילים להשיג אותן. זה דבר אדיר, זה עובד."

א רואים עליה, על שירי הימפלרוב. החיוך המבושש והתמים שלה מסרב להסגיר. לא רואים עליה שהיא שותפה מרכזית לאחת התרומות החשובות ביותר לצביון המדינה בשנים האחרונות. לא רואים עליה שבזכותה ובזכות חבריה, עשרות אלפי אנשים, מכל הגילאים ומכל שכבות האוכלוסייה, זכו להוקרה הממלכתית שכל כך מגיעה להם. לא רואים עליה: בסך הכול בחורה בת תשע-עשרה, שדרך רעיון פשוט אחד ושיתוף פעולה של בני נוער בגילה הצליחה לשכנע את כנסת ישראל לקבל החלטה משמעותית, ולקבוע יום ממלכתי חדש בלוח השנה של מדינת ישראל - יום ההוקרה לפצועי צה"ל ופעולות האיבה. היוזמה התחילה בשנת תשע"א, לפני ששירי נכנסה לתמונה. האירוע: הישיבה הראשונה של מועצת מחוז דרום של בני עקיבא, המונה נציגים מכל סניפי המחוז. המקום: עיריית באר שבע. ראש העיר רוביק דנילוביץ' נושא דברים. עשרות בני נוער מרחבי הדרום, לבושים בחולצות תנועה ומתרגשים מהמעמד, מתכנסים באולם הישיבות של העירייה לכינוס הייסוד של המועצה. התחושה באוויר היא של מאורע מיוחד, לא שגרתי. אולי מפה תצא בשורה. אולי כאן יצמח משהו חדש בעם ישראל.

קאטו!

יצר הציניות מתגנב עכשיו לראש שלכם, אני יודע. הוא לוחש לכולכם דברים דומים: "על מי אתם עובדים, תבורה של ילדים תמימים? תתבררו! אתם

"המטרה שלנו היא לא להיות שותפים לתהליכים פה במדינה, אלא להוביל את המדינה. ללכת לישון עם תחושה של 'האם פעלתי היום מספיק בשביל עם ישראל?'"

בשלב הזה אפשר היה לעצור, לכאורה. הנה, אירוע גדול ומכובד, חברי כנסת, הופעה, מה צריך יותר? יש אירוע נחמד, מגישים אות הוקרה סמלי ומתקבלים הביתה. מה רע? העניין הוא שהחבריה של מועצת מחוז דרום ופעילי בני עקיבא שהצטרפו אליהם בדרך קיבלו החלטה אסטרטגית מהרגע הראשון: לא עוצרים בחלומות קטנים. אצלם חולמים בגדול.

"יום אחרי האירוע", ממשיכה שירי, "התקשרתי לאליעד ואמרתי לו שצריך להחליט מה עושים הלאה. אין זמן לנוח. אם רוצים להגיע למשהו גדול, אנחנו לא יכולים לפספס יום אחד של הכנות". יחד עם שאר הפעילים, הם קיבלו החלטה לקדם את יום ההוקרה באמצעות חקיקה בכנסת. עכשיו הם שוב נתקעו: איך בדיוק נגדיר מה אנחנו רוצים שיקרה ביום הזה? איך לנסח מסמך שיסביר את הרעיון בצורה נכונה? בסופו של דבר נולד המסמך שהיווה תשתית לרעיון החקיקה. "הגענו לוועידה הארצית של בני עקיבא ותכננו לספר שם לכולם על הרעיון", אומרת שירי, "באולם ישבו חברי כנסת, ורציתי לדבר אתם על זה, אבל המושב כמעט ונגמר והמנחה לא נתן לי את רשות הדיבור. נשאר זמן לשאלה אחרונה בלבד, וחששתי שאפספס את ההזדמנות שלי לספר על הרעיון לחברי הכנסת בצורה ישירה. סימנתי בעיניים לעמית סגל, שהנחה את האירוע, שאני חייבת לדבר אתם. קיבלתי את המיקרופון ושיתפתי את כולם ברעיון. יוני שטבון אמר מיד שהוא ישמח לקחת חלק, ומאוחר יותר ניגשתי אליו כדי לקבל את כרטיס הביקור שלו".

אם חשבתם שפגישה עם חבר כנסת דתי היא כל מה שצריך כדי להעלות את היוזמה על דרך המלך, אתם כנראה תמימים. תמימים כמו אליעד ושירי, שנסעו מירוחם ומגבעת שמואל כדי לפגוש את ח"כ שטבון במשרדו. תקשיבו, אמר להם. אפשר להתחיל לחשוב על הצעת חוק, אבל זה לא אפקטיבי. אולי משפחות נפגעי הטרור יביעו הסתייגות, יכול להיות ששר הביטחון יתנער מזה. חבל על הזמן. כל עוד אין התערורות משמעותיות בשטח, אין מה לקדם הצעת חוק. אליעד ושירי יצאו פסימיים מהשיחה. "הבנו את הרציול", אומרת שירי, "פחות דיבורים ויותר עשייה. התחלנו לעשות".

ושוב איך שובד.

"ברגע ששמעתי על זה, הרמתי טלפון לאליעד ואמרתי לו שאני בפנים, בכל הכוח", משחזרת שירי, שהיתה פעילה בגרעיני נחשון של מחוז דן כשהתעוררה היוזמה, וכיום היא קומונרית בסניף קרית שמואל. "באנו לפגישה משותפת של מועצת מחוז דרום יחד עם גרעיני נחשון של מחוז דן. התחלנו לפתח שיח סביב הנושא הזה. נפגשנו עם דליה ש"ץ, אישה חמה שמאמצת את פצועי צה"ל למעלה מארבעים שנה. התחלנו לדמיין איך אנחנו רוצים שהיום הזה יראה, איך נציין אותו בפעם הראשונה. ישבנו, קבוצה של פעילים, וקבענו שנעשה טקס גדול ומרשים לכבודם. היו לנו חלומות בשמים, והיינו בסך הכול חודשיים לפני התאריך, שנקבע לתאריך העברי של כ"ט בנובמבר, יום ההצבעה בכינוס האומות המאוחדות על הקמת מדינה יהודית. רצינו לשכור אולם של אלף מקומות, לעשות הרבה רעש, להגיע לכל העולם. אחרי ההתלהבות הראשונית נרגענו קצת, אמרנו: 'נראה מה נצליח לעשות בשנה הזאת, אחר כך נפתח את הדברים יותר'. ארגנו הופעה בתאטרון גבעתיים לחברי א"ב של כל מחוז דן. הזמנו את נציגי הנוער העובד והלומד וגם את אנשי תנועת הצופים. היה אירוע יפה מאוד, 400 איש הגיעו מכל הארץ. חברי כנסת ופעילי ציבור נשאו דברים באירוע, הייתה הופעה של להקת נוער, וכך הסתיים הערב".

שירי:
 "יש בעיה בחבריא ב', שלפעמים הכול דיבורים באוויר. מדריך בתנועה יודע מה התפקיד שלו, בחבריא ב' זה שונה: יש פעמים שמתחילים הכול מאפס, שהכול ערטילאי. מעבר לזה, צריך להפוך את החברות בגרעין של חבריא ב' למשהו שאפשר להתגאות בו"

**אליעד:
"המילה
כישלון לא
נמצאת
בלקסיקון
שלנו.
תפקידה
של המועצה
לתת למחוז
את הכיוון,
לציין בפניו
את היעדים
שעליהם
מסתערים
בזמן הקרוב,
לקבוע מטרות
ולדרבן
פעילים
להשיג אותן.
זה דבר אדיר,
וזה עובד"**

הפגישה המאכזבת עם שטבון דרבנה את הפעילים להסתער לעבר יעדים חדשים. שירי ממשיכה: "נפגשנו עם אגודות סטודנטים באוניברסיטאות

השונות ועניינו אותן ביוזמה. אחת הפגישות הכי מוצלחות שלנו הייתה עם מנכ"ל רשת החינוך 'אורט', ששמח מאוד על ההצעה שלנו. באותה שנה ארגנה רשת 'אורט' אירוע ענק לכל עשרות בתי הספר שלה ביום ההוקרה. עבדנו קשה מול ארגונים שונים כדי לשכנע אותם שזה צריך להצליח, שהיוזמה הזו חשובה לעם ישראל ולמדינת ישראל. יצרנו קשר גם עם ארגון 'ישראל שלי' שפרסם את העניין, הדפיס פליירים ועודד אחרים לקחת חלק. בשלב הזה כבר הרשינו לעצמנו לחייך יותר: היוזמה הקטנה שלנו התחילה לתפוס תאוצה, החלומות התחילו להתגשם. נציגי ארגון נכי צה"ל החליטו יחד אתנו שנעביר את זה בכנסת כתקנה, לא כחוק. שרת התרבות והספורט לימור לבנת, שהייתה האחראית מטעם הממשלה על טקסים וסמלים, בחרה לשתף אתנו פעולה. היה מדהים לראות את הדברים קורים מול העיניים".
כמו כדור שלג שמתגלגל במורד צברה היוזמה תאוצה. בקיץ האחרון הצביעה כנסת ישראל על יום "ז" בכסלו כיום הוקרה שנתי לפצועי מערכות ישראל ופעולות האיבה.

"הממשלה אישרה הצעת מחליטים של ראש הממשלה, בנימין נתניהו, ושרת התרבות והספורט, לימור לבנת, העומדת בראש ועדת השרים לסמלים וטקסים לקביעת יום הוקרה שנתי לפצועי מערכות ישראל ופעולות האיבה. היום נועד להאיר זרקור על הפצועים ולחזק את ההכרה הציבורית על תרומתם... מקור ההצעה להכריז על יום הוקרה לפצועי מערכות ישראל ופעולות האיבה ביוזמה של פעיל תנועת נוער בירוחם לפני שנים אחדות [הוא אליעד, רכז אזור דרום; צ"ה]. בעקבות יוזמה זו החלה בדרום הארץ מסורת של ימי הוקרה שנתיים לפצועי צה"ל, במסגרתה רשויות מקומיות, תנועות נוער ומוסדות חינוך מקיימים פעילויות שונות במטרה להעלות על נס את תרומתם של פצועי צה"ל לחברה ולמדינה ומפגשים בלתי-אמצעיים בינם לבין אזרחי ישראל. לאור הצלחת והתפשטות היוזמה ומשום החשיבות הציבורית, המוסרית והחינוכית של פעילויות אלו, מוצע כעת להרחיב את היוזמה לכלל מדינת ישראל ולהכריז על יום הוקרה לאומי לפצועי מערכות ישראל ופעולות האיבה".

[מתוך הודעה לעיתונות של משרד ראש הממשלה, 6 ביולי 2014]

אליעד, אתה בטח יודע היטב שיש לא מעט ניסיונות לקדם פרויקטים שונים במסגרת בני עקיבא. רבים מהם נופלים לאורך הדרך. מה גרם לכם להצליח? "קודם כול, אנחנו מאוד משקיעים בתפאורה. כן, זה אולי נשמע מצחיק ומיותר, והכי רחוק מאידיאלים, אבל יש פה נקודה אמיתית. אנחנו לא יושבים בסניפים, למשל. אנחנו יושבים בתוך עיריית באר שבע, על כורסאות של ראש העיר, עם בקבוקי מים מינרלים, ירקות חתוכים ובורקסים. בתחילת כל כינוס שלנו, שמתקיים שלוש פעמים בשנה, מגיע מזכ"ל התנועה, רב חשוב או חבר כנסת, לשאת דברים. יש לנו יושב ראש מועצה, יש לו סגן, יש גם מזכיר. הכול מתנהל בצורה נורא מסודרת. זה גורם לחבריה להרגיש חשיבות ביחס למעמד, וזה תורם מאוד למוטיבציה להצליח. מעבר לזה, אנחנו לא מפחדים לקחת על עצמנו פרויקטים גדולים. מספיק פעמים שימחנו בבתי חולים או רקדנו עם זקנים בבתי אבות. הכול חשוב, הכול נצרך, אבל אנחנו מבקשים לעלות לליגה של הגדולים".

ומה דעתך, שירי? איך הופכים את חבריא ב' בתנועה לכוח פעיל ומשמעותי שבאמת יכול להזיז דברים גדולים במדינה? "צריך סדר בשביל זה. יש בעיה בחבריא ב', שלפעמים הכול דיבורים באוויר. מדרך בתנועה יודע מה התפקיד שלו, מה האחזיות שלו, מה כאב הראש שלו לפני שהוא הולך לישון. הוא צריך לדאוג לחניכים שלו, המטרה שלו מוגדרת בחבריא ב' זה שונה: יש פעמים שמתחילים הכול מאפס, שהכול ערטילאי. צריך לעשות סדר בדברים: לתת לכל אחד תפקיד מוגדר, אחריות ספציפית. גם בהקשר של יום ההוקרה, לכל אחד מאתנו היה תפקיד מוגדר, כולנו השתבצנו לעשייה ממוקדת. שום דבר לא היה באוויר או נפל בין הכיסאות. מעבר לזה, צריך להפוך את החברות בגרעין של חבריא ב' למשהו שאפשר להתגאות בו. אצלנו בסניף הקמנו חדר חבריא ב', שרק לפעילים מותר להיכנס אליו. צריך שהחניכים יראו אותם בסניף, שהם יהיו חלק מהשיח של התנועה".

אתה,

מבחינתי הכתבה הסתיימה. רגע לפני ששלחתי את הכתבה לעורכת, הצצתי שוב למייל ששירי שלחה לי, עם תמונות שמתעדות את הפעילות. וכך היא כתבה לי שם, במילות הסיכום למייל שיכולות להיות מילות הסיכום לכתבה כולה: "המטרה שלנו היא לא להיות שותפים לתהליכים פה במדינה, אלא להוביל את המדינה. ללכת לישון עם תחושה של 'האם פעלתי היום מספיק בשביל עם ישראל?' *"

האם המיתוג החליף את האידאולוגיה?

אירית קאופמן, מומחית למיתוג

מסבירה איך לדבר אידאולוגיה בשפה עכשווית

לאחרים. לשם כך יש להיעזר בכלי אסטרטגי: מיתוג. המיתוג עוזר לאידאולוגיה בכך שהוא בונה מערכת יחסים עם הצרכנים-הבוחרים. המיתוג אורז את האידאולוגיה למסר אחד ברור, ואז הצרכנים מקבלים החלטה האם לפתח מערכת יחסים עם מה שמוצג בפניהם, האם זה מתאים לאמונות ולדעות שלהם, או האם כדאי לבחון מסר אחר.

לפעמים אנחנו טועים לחשוב שמיתוג פוגע באידאולוגיה, ובא על חשבונה, אך ההיפך הוא הנכון - מיתוג אמתי נמצא בסופו של דבר היכן שיש חזון אמתי. הצלחת מיתוג של אידאולוגיה אמיתית היא לטווח ארוך, לא זבנג וגמרנו. הצרכנים לאורך זמן הם לא פראירים. לאחר שהם נמשכו אחרי מסר ומיתוג שדיבר אליהם, הם יבדקו מהי ההבטחה, החזון והדרך שעומדים מאחורי המותג. רק אם הדברים האלה מתקיימים לאורך זמן, הם יישארו שם. יש לזכור שכיום, בעידן שבו הצרכן עומד במרכז, יש לו יכולת להמליך מלכים, אך גם לנטוש מהר אידאולוגיה שהתגלתה כחסרת גרעין וליבה אמתיים.

ולכן אתם, מעצבי האידאולוגיות, צריכים לזכור: קודם עצבו את החזון, אחר כך הכינו את ליבת האידאולוגיה, ולבסוף מתגו אותה. מצאו את המסר הכי קולע והכי מושך, והפנו אותו לקהלי היעד המתאימים ביותר. אל תתביישו להשתמש במיתוג, זו השפה בימינו, אך זכרו כי הוא כלי, ולא התוכן עצמו.

ערב בחירות, חשבו על המיתוג של המפלגה דתית לאומית, שהוחלף למיתוג הבית היהודי. האם הוחלפה רק התפאורה, או גם התסריט? ★

לפעמים לאנשים עם אידאולוגיה חזקה וברורה נדמה שהמיתוג החליף את האידאולוגיה. שבמקום לדבר על ערכים אנחנו מדברים בססמאות, בצורה שהכי מושכת את האוזן ואת המצביעים. גם אם לפעמים זה על חשבון כמה נקודות חשובות. אז אפשר לומר שהמיתוג החליף את האידאולוגיה, אבל אפשר לומר שהמיתוג הוא התפאורה החדשה של הצגת האידאולוגיה.

שני שינויים מהותיים התרחשו בשנים האחרונות. ראשית, הקווים הברורים בין גוש הימין לבין גוש השמאל הוחלפו בשטחים אפורים בין הגושים, וכדי להגדיר היכן אתה נמצא, עליך למתג את עצמך על המפה התפיסתית באופן יחסי למתחרים שלך. שינוי נוסף הוא התפתחות העולם הווירטואלי, שבו אנשים חולקים דעות ורגשות בקלות עם כולם ונהפכים למעין מעצבי דעות ובעלי השפעה, מכיוון שכולם יכולים לכתוב הכול על הכול.

המיתוג הוא דרך חדשה ליצור דו-שיח עם הבוחרים או השותפים לדרך האידאולוגית. בגלל

גישים יותר ויותר למידע, הם על אידאולוגיה, אלא הם למעשה הם מנהלים אתה דו שיח, ומכירים לכן קובעי האידאולוגיה בעידן האינטרנט חייבים לקחת בחשבון את מה שיש לאנשים ולשותפים לדרך לומר, היות והתהליך הוא לא רק של ייצור וחווית האידאולוגיה, אלא גם תהליך של שיווק ומכירת האידאולוגיה שהיום האנשים כבר פחות 'גדלים' צרכני אידאולוגיה. במקביל גם אידאולוגיות אחרות. לכן קובעי האידאולוגיה בעידן האינטרנט חייבים לקחת בחשבון את מה שיש לאנשים ולשותפים לדרך לומר, היות והתהליך הוא לא רק של ייצור וחווית האידאולוגיה, אלא גם תהליך של שיווק ומכירת האידאולוגיה

לפעמים אנחנו
טועים לחשוב
שמיתוג פוגע
באידאולוגיה, ובא
על חשבונה, אך
ההיפך הוא הנכון -
מיתוג אמתי נמצא
בסופו של דבר היכן
שיש חזון אמתי

אירית קאופמן מומחית למיתוג אישי ומיתוג מופשט. דוקטורנטית במנהל עסקים, מרצה לשיווק ומיתוג במכללה האקדמית נתניה ובמכללת תלפיות. חברת הפורום העסקי של בוגרי בני עקיבא. אמה לקומנרית, מדריכי התנועה וחניכיה. פועלת בעשייה עסקית למען התורה והקהילה.

אם תהיה
אולימפיאדה
של תנועות נער
ואני אנצח
ואזכה באיזה תואר,
אני רוצה
שעל דוכן המנצחים
התזמורת תנגן
את "יד אהים".

מהדורות

ינון קגם

שיר: הדוס האחרון / אלחנן ניר

בלילות היה הדם שלנו תוסס לקוידש-בורכו
והיינו צועקים בידים כלות
הגלה נא
הגלה נא.
מאז את כלם נשא הרוח:
חלקם עסוקים מדי,
חלקם חשים נבגדים,
רבים מוחשים.
(יש גם כמה טכנוקרטים בפנות
וזעת הפחד שלהם חונקת אותי).
עכשו אני הולך בלילות העשן,
בספרים הגדולים עדין השור נוגח את הפרה
עיף או שנים דופקים על הדלת,
באים לשיח של אפלה.
אני אוטם את החלונות
עוטף את סוד הדורות בעטיפה אחר עטיפה
צועק אליהם: רק רגע
רק רגע

מתוך: מי שנפלה עליו מפולת, סדרת ריתמוס, הוצאת הקיבוץ המאוחד, 2014

ספר: מבחן קבלה \ נאוה מקמל עתיר

"מבחן קבלה" מגולל את סיפורה של סול, נערה בת לעולים מרוסיה, המתגוררת בשכונת עוני בתל אביב. הספר פותח באודישן שסול וחברתה הטובה דניאל ניגשות אליו. לאחר שדניאל מקבלת את התפקיד הראשי, שאותו סול ייחלה לקבל, הן מתרחקות זו מזו, וסול פותחת במסע התבגרות. במהלך המסע עוברת סול חרם קשה, הגוזר עליה בדיויות בקרב בני כיתה. במסע היא פוגשת את בעז, קצת לפני שאחיו נפגע בפיגוע חבלני, ונחשפת לנערה שעברה מסכת התעללויות מחבריה לכיתה. סול מצליחה לעזור לבעז ולנערה, מגלה בעצמה תעצומות נפש וכישרון נסתר בכתיבה. במהלך הספר רואים מה בכוחה של קבוצה לעשות, כיצד קבוצה יכולה לחולל שינוי ולעשות טוב לסביבה וליחיד. בספר נחשפים הקוראים לחיים נסתרים, כואבים, סודות שחבויים אצל בני אדם ואיך כל אחד יכול לעשות טוב, גם במעשה פשוט וקטן. זהו ספר מרתק, שיעור את הקוראים לחשוב כיצד הם משפיעים על העולם ומה בכוחם לעשות אחרת.

א: אין זה חשוב באמת להחליט בגיל צעיר מאוד, מה בדיוק אדם רוצה לעשות כאשר יגדל. חשוב הרבה יותר שתחליטו על דרך בה אתם רוצים לחיות. אם תהיו ישרים עם עצמכם וישרים עם חבריכם, אם תיקחו חלק במאבקים שטובים לאחרים, לא רק לעצמכם, הרי נדמה לי שזה מספיק. ואולי מה תהיו – זה כבר פחות חשוב."

נחשו מאיזה ספר לקוח הציטוט הזה, וכיצד הוא קשור לנושא הגיליון?

תשובות יש לשלוח לכתובת: zraim@beniakiva.org.il

<< הציטוט שפורסם בגיליון הקודם לקוח מתוך הסרט "סאלה שבת"

85

שנות פעילות 72,000
חניכים פעילים 6,500
מדריכים 400,000 בוגרים

65
שבטים לאורך השנים

אירוע ייסוד חבר הנאמנים
במלאת 85 שנות פעילות לתנועת בני עקיבא
בית משפחת קרסו, רח' האגוז 4, מושב בני ציון

טקס הענקת אותות יקירי
התנועה • ארוחת ערב
הגיגית • אמן אורח: רמי
קלינשטיין • ייסוד חבר
הנאמנים • מפקד נוסטלגי

בתכנית:

י"ז בסיון תשע"ה
4 ביוני 2015 | 19:30

חבר הנאמנים יפעל לקידום היזמות החברתית של בני עקיבא. הכנסות הערב
קודש לפיתוח מנהיגות בשכונות ולשילוב חניכים עם צרכים מיוחדים.

לפרטים נוספים ולרכישת הזמנות: dafi@bneiakiva.org.il

אָבאָ שֶׁל מִירי עוֹבֵד
 בַּ"הִנְהֵלָה הָאַרְצִית" מְפֹשֵׁשׁ,
 אָבֵל הוּא לֹא מְגַלֵּה לְמִירי
 אֶת הַשֵּׁם שֶׁל הַשְּׂבִיט הַתְּדֵשׁ.

שבת אחים

סניף: חספיון, אלוני הבשן, מכמש, מזכרת בתיה, ושפיר // שבט: איתן, גרעין של"פ בית שמש // מספר חברים: 5

ויכוח קבוע: האם להדליק את הדוד? (מי כיבה אותו, מי הדליק, מה למה כמה וכו.)

איך אתן משלבות בין פנאי לעשייה? העשייה היא חלק מהפנאי שלנו.

מה הייתן משפרות בשבט שלכן? את שעות השינה שלנו.

איזו תכונה אתן הכי אוהבות בשבט שלכן? שלא עושים עניין מכל דבר.

חזון משותף: שלא יצטרכו אותנו פה.

דמות נערצת: השכנה מלמטה בבילוק.

מה לדעתכן האתגר החשוב ביותר העומד כיום בפני עם ישראל? הבעיה העיקרית היא שהדיבור הפך להיות המעשה, ורק צועקים ולא עושים עם זה בסוף שום דבר.

איפה תהיו בשנה הבאה? נקרב עוד לבבות בעם ישראל במסגרת השירות הלאומי.

ובעוד עשר שנים? נשב ביחד עם הבעלים והילדים בגן השעשועים הגדול של בית שמש.

מה זה בעצם של"פ: של"פ זה ראשי תיבות: שמיניסטים לעיירות פיתוח. אנחנו בבוקר לומדות בתיכון פה בבית שמש, ובצהריים מתנדבות בכל מיני מקומות. באנו בשביל לפתח ולקדם פה כמה שיותר בכל תחום אפשרי, אמון עצמי, שירות משמעותי.

פעם בכמה זמן אתן נפגשות? אנחנו גרות ביחד בדירה (וזה יותר מדי ;).

מה אתן אוהבות לעשות כשאתן נפגשות? אנחנו כל הזמן ביחד. לומדות, מתנדבות, מבשלות, מנקות, בוכות, צוחקות, נועלות בדירה אחת את השנייה ובעיקר נהנות או פועלות בתנועה.

מקום בילוי מועדף: שניצל, בשניצלייה מעל הדירה.

פעולה שזכורה במיוחד: יאיר שחל ודוד שמחון על י"ט בכסלו, על האדמו"ר הזקן מחב"ד שיצא באותו יום מהכלא, ועל הרב נריה שנפטר באותו יום. דיברנו על האדמו"ר הזקן, על השירים והתפילה שלו ועל ההשפעה שלו על העולם. דיברנו על הרב נריה, שהביא חידוש לציונות הדתית. דיברנו על זה שחייבים להחזיר את השירה לבני עקיבא, לסניפים ולשבטים. שאנחנו בתור תנועה צריכים להמציא ניגונים.

עיבוד: שירי אורן • איורים: אילנה בן אורי

הרהפנית

המתלהב

4

בנגד חניכים דיברה התנועה

וכולם יוצאים לחסע

המאורגנת

הסביבתי

הסע פסח

ת ש ע " ה

ראשון-שני ט'-י' ניסן [29-30.3]

מחוז	אזור מסע	חניון לילה
שרון שומרון	מבואות ירושלים	תל חדיד/נאות קדומים
חיפה	דרום רמת הגולן	חוף צמח
יהודה	צפון הנגב	פארק גולדה

שני-שלישי י'-י"א ניסן [30-31.3]

צפון	דרום רמת הגולן	חוף צמח
דרום	מבואות ירושלים	תל חדיד

מחוזות דן וירושלים יוצאים בשני המועדים

ירושלים	גליל תחתון	יער ציפורי
דן	גלבוע	גני חוגה

מסע שבטי יזבל
מסע בעקבות השמן בפארק עמק השלום
יום ראשון ט' ניסן 29.3

* יתכנו שינויים במקומות.

ציוד: סידור | תפילין | מים (3 ליטר) | כובע
נעליים נוחות | ביגוד חם | אוכל ליומיים
שק שינה | כרטיס קופת חולים
בבוקר היום השני יקבלו החניכים שוקו ולחמניה.

תאריך סיום הרשמה בסניפים:
מוצש"ק ויקהל פקודי, כ"ג אדר 14.3

תאריך סיום הרשמה באינטרנט:
יום רביעי כ"ז אדר 18.3 בשעה 20:00

מחיר: 195 ש"ח (לא כולל חברות) מדריך- 30 ש"ח
שבט יזבל: 95 ש"ח (מדריך- 20 ש"ח)

הנחות אחים:
אח שני: 175 ש"ח | אח שלישי: 165 ש"ח
| המסע באישור ובהנחיית משרד החינוך וגורמי הביטחון.

בירושלים ו'-ז' ניסן [26-27.3]

במהלך יום המועצה נחנך את בית ההנהלה הארצית בירושלים
בחירות לצייר המועצה יתקיימו בסניפים | עלות: 25 ש"ח | הרשמה עד יום רביעי, כ"ז אדר 18/3

חיים בתנועה
מועצה תשע"ה

www.rishum.bneiakiva.org.il | www.bneiakiva.org.il

מוקד תמיכה להרשמה באינטרנט:
02-5693117

תנועת בני עקיבא ישראל
הדף הרשמי

המחירים לא כוללים תשלום חברות • כניסה ובקשה להחזר כספי או זיכוי יוקבלו עד 3 ימי עסקים לפני האירוע בהודעת מיל או פקס למחוז. יש לודא געת הפקיס/מילי. חוזר כספי יבוצע בתוך 3 חודשים מיום האירוע בניכוי 40 * זמי טיסול ורישום.
על בקשה לזיכוי - לא ייבז זמי טיסול. * בני עקיבא שומרת את הזכות לבלו הרשמה של חניך גם לאחר התשלום. * אין לזכוי חפצים יקרי ערך. בני עקיבא אינה מסתמך או אחראית במקרה של אובדן/גניבה של ציוד * נוהל אבדות קיים באזור התנועה

אין חדש תחת השמש

לפעמים נדמה לנו שפעם היה מושלם

מתוך גלינות זרעים שאורי אורבך ז"ל ערך

מטבעות

* קריית-שמונה היא העיר היחידה שבשאוורים בה מטבח לא מתכוונם למטבע-חזף.

בוערכון

* אם יתפלג דמוסרף, הוא ישאר מערכון.

חוי"לניים

* מי שמרבה לנסוע לחו"ל, הוא אדם חוי"לני.

קנטות וכנסות

* חזכים שלברו עכירות תנופה – לא נקסו: אכזר נעמה: חברי-קנסת.

הזנקפות לב

* הסלשתינאם – לב חביבה, אומרים בולם, קובדה: כל פעולת טרור שלהם גוררת התקפת לב מצידנו.

שומרים קשר

* שרות בנחיל אי-עם. שלית-רחוק.

13 העיקרים

* ועדי עובדים יש הרבה, אבל זו הוועידה האם שלשה-עשר ה-עיקרים.

חבלים

* חבל זה לשון זכר, אל תאמרי: חבל לזה, אמור: חבל זו.

המחוב"דים

* אעלות התבידינקים ברחובות ה-עיר: איזהו מכובד? – המחב"ד את חברות!

כלל וקלל

* האחרים גירפו את שחקני ה-קבוצה בלו יוצא מן הקלל.

ניל"י

* מוזרר לשתיינאם: נצח ישראל לא ישבר.

מזל טוב

* התקורה בת שנות אלמיוס, ה-משיבה נערכה בחוג המשתפת.

כלייום פור

* חיש-גר בארץ: פור-כאן.

וזנירד פות

* האנדרמיה ללשון לוחמת בשמוסו במלים ליצויה. הווה-אמור, ש-אויוליס הללו הן מולים נוררפות.

אורי אורבך

מתוך גלין סיון - תמוה תשמ"ב

צרות בצורות

אחת שלה חזרה בתשובה, בת אחרת עברה לפני שנה ניתוח מוח קשה.

ברור? החזרה בתשובה של בתה היא חלק מהכאב והסבל שהיא עברה, באותה סדרה עם שכול ומחלות. קשה לי להאמין שהיו כותבים ב"ידיעות" על אשה דתייה משהו כזה: "ידעה בחייה כאב וסבל למכביר. שכלה את שני בניה, בת אחת שלה הפכה לחילונית, ובת אחרת עברה ניתוח מוח קשה".

זה עוד לא הכל. במעריב (14.2.94) מסופר על שמחה הולצברג ז"ל, אבי הפצועים, וכך כתוב: "בחיוו הפרטיים נחל הצלחה פחותה מזו: הוא התגרש מאשתו לפני שנים רבות. בן אחד שלו חי בארה"ב, והשני התחרד.

אם הבן שלו התחרד – כך סבור כותב הרשימה – זה חלק מחוסר ההצלחה של האיש.

כמו הגירושין, כמו ירדת בנו מהארץ. גם הניסוח הזה מצביע על ראיית ההתחרדות בהכרח ככישלון וכגרימת סבל. למה? כי בעיני הכותב החילוני הפיכתו של אדם לדתי היא כישלון או לפחות צרה צורה. חלק מהצורעם. משהו שבין ירידה מהארץ לניתוח מוח קשה.

קוראים דתיים רבים של העיתונים החילוניים חשים כל פעם מחדש, כי העיתון אינו מתייחס בכבוד לאורחות חייהם ולרעותיהם. העיתונים הללו הם לכאורה העיתונים של כולם, גם של דתיים וגם של חילוניים. רק לכאורה. כמות ומיקום החמונות הבלתי צנועות, הכותרות הצעקניות על אלימות ודם, והזילות של כל דבר הקשור בדת – מחזקים את התחושה כי העיתונים מיועדים בעצם רק לרוב החילוני. המיעוט הדתי ממשך לקרוא עיתונים אלה גם משום שאין לו חחליף, וגם משום שכוחם של ההרגל והיצר הרע הוא חזק ביותר.

אני רוצה להציג בפניכם שני קטעים, שתי הערות אגב מן הזמן האחרון, המוכיחים את הטענה, שהיחס אל הדת והדתיים הוא שלילי.

קטע ראשון פורסם במוסף 7 ימים (14.2.94) של ידיעות אחרונות. בכתבה על רפול מאת שלמה אברמוביץ, מספר הכתב גם על אשתו של רפול: "מכריה אומרים שהיא אשה שקרצה מהחומר של נפילי ארץ ישראל. ידעה בחייה כאב וסבל למכביר. שכלה את שני בניה, בת

מתוך גלין אייר תשנ"ד